

372.12
1. 171.2.
0.2

บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประคอง บุญผาวัลย์

30 ส.ค. 2528

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2528

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

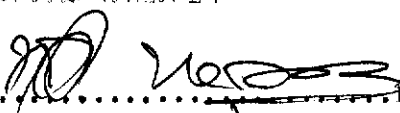
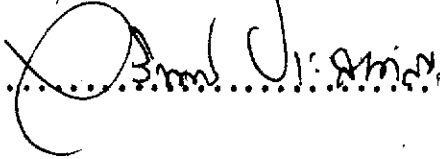
158518

6 10 20 4 4

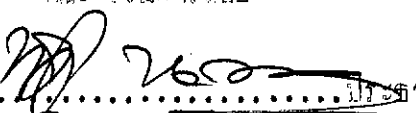
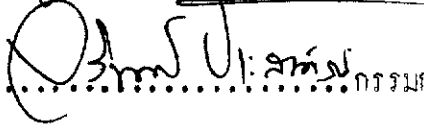
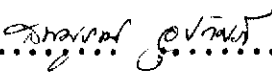
1
ข้อ 6

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปัญหานี้
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาภาค
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน

.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

.....กรรมการ

.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือทั้งกำลังความคิดและการให้กำลังใจอย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีบุรณ หอมเย็น ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรินทร์ ประสงค์สม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมบุรณ อุปลัมภ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์ศรีเวียง ควงสอาด ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร อาจารย์อุทัยพงษ์ มังคลศิริ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดมุกดาหาร อาจารย์ชัยพร คนขยัน ประธานกลุ่มโรงเรียนคอนตาล อำเภอคอนตาล ที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ขอขอบคุณหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ เจ้าหน้าที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ประธานกลุ่ม ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ และกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมุกดาหารทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัย เช่น ช่วยแจกและรับแบบสอบถาม ตอบแบบสอบถาม ทำให้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนด ขอขอบคุณคุณอาจารย์และเพื่อนนิสิตบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือ แนะนำผู้วิจัยตลอดมา

ความดีอันเกิดจากการใช้ผลของงานวิจัยนี้ ขอมอบเป็นสิ่งบูชาพระคุณของพ่อแม่ และครู อาจารย์ของผู้วิจัยทุกท่าน

ประคอง มุปผาวลัย

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	ความเป็นมาของการจัดการศึกษาและโครงสร้าง	
	ของระบบบริหารการประถมศึกษา	8
	ความหมายของบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบ	21
	ผลเสียของการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
	งานวิจัยในต่างประเทศ	28
	งานวิจัยภายในประเทศ	29
3	วิธีดำเนินการวิจัย	31
	กลุ่มประชากร	31
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
	ลักษณะของเครื่องมือ	34
	วิธีสร้างเครื่องมือ	35

บทที่	หน้า
ตัวอย่างแบบสอบถาม	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
ลำดับขั้นตอนของการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	122
ความมุ่งหมายของการวิจัย	122
สมมุติฐานในการวิจัย	122
วิธีดำเนินการวิจัย	123
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	125
อภิปรายผลการวิจัย	127
ข้อเสนอแนะ	134
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	136
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	142

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากร จำแนกตามอำเภอ สถานภาพเดิม และคุณวุฒิ	32
2 แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการวางแผนปรับปรุงโรงเรียน ตามขอบข่ายของงานภายในกลุ่ม	45
3 แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบ แผนงานหรือโครงการ	46
4 แสดงคะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม	47
5 แสดงคะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการจัดให้มีการประสานงานและ ร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม	48
6 แสดงคะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการเสนอแนะงบประมาณประจำปี	49

7	แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการติดตามผลปฏิบัติงานและดูแล ความประพฤติของข้าราชการครูในกลุ่ม	50
8	แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เรื่องการเสนอแนะพิจารณาความดี ความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระบับกลุ่มโรงเรียน	51
9	แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียนประถม เรื่องการวางแผนสำรวจ และดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา	52
10	แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เรื่องการประเมินผล การปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม	53
11	แสดงคะแนนเฉลี่ย บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เรื่องการปฏิบัติงานอื่นตามที่ กปอ. หรือ กปจ. มอบหมาย	55
12	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม ศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตามสถานภาพเดิม เรื่อง การวางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอบข่ายของงาน ภายในกลุ่ม	57

13	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม สถานภาพเดิม เรื่อง พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน หรือโครงการ	60
14	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม ศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตามสถานภาพ เดิม เรื่อง พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากร ภายในกลุ่ม	63
15	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม สถานภาพเดิม เรื่อง จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชน	66
16	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม สถานภาพเดิม เรื่อง เสนอแนะงบประมาณประจำปี ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	69
17	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษาที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม สถานภาพเดิม เรื่อง ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความ ประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่ม	72

- 18 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
สถานภาพเดิม เรื่อง เสนอแนะพิจารณาความดีความชอบ
ของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน 75

- 19 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
สถานภาพเดิม เรื่อง วางแผนสำรวจและดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติประถมศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง ... 78

- 20 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
สถานภาพเดิม เรื่อง ประเมินผลการปฏิบัติงานของ
โรงเรียนภายในกลุ่ม 81

- 21 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
สถานภาพเดิม เรื่อง ปฏิบัติงานอื่นตามที่ กปอ. หรือ กปจ.
มอบหมาย 84

- 22 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
คุณวุฒิ เรื่อง วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอความช่วยเหลือของ
งานภายในกลุ่ม 87

23	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม คุณวุฒิ เรื่อง พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการ การดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงภายในกลุ่ม	90
24	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม คุณวุฒิ เรื่อง พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากร ภายในกลุ่ม	93
25	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม คุณวุฒิ เรื่อง จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่าง โรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	96
26	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม คุณวุฒิ เรื่อง เสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียน ภายในกลุ่ม	99
27	เปรียบเทียบทักษะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม คุณวุฒิ เรื่อง ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติ ของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน	102

- 28 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
คุณวุฒิ เรื่อง เสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปี
ของข้าราชการครูภายในกลุ่ม 105
- 29 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
คุณวุฒิ เรื่อง วางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราช
บัญญัติประถมศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง 108
- 30 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
คุณวุฒิ เรื่อง ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียน
ภายในกลุ่ม 111
- 31 เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ จำแนกตาม
คุณวุฒิ เรื่อง ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการ กปอ. กปจ.
มอบหมาย 114
- 32 จัดลำดับความสำคัญในบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของ
คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 117

- 33 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ
บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะ
กรรมการบริหารกลุ่ม จำแนกตาม คุณวุฒิ โดยพิจารณา
รวมทุกเรื่อง 119
- 34 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการ
บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะ
กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน จำแนกตาม สถานภาพเดิม
โดยพิจารณารวมทุกเรื่อง 120

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะไขไปสู่ประตูแห่งอารยธรรม (Harbison. 1964 : 1) ประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาในระบบมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โดยได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนแห่งแรกขึ้น ในพระบรมมหาราชวัง เมื่อ พ.ศ. 2414 (ฉวีวรรณ กิริติกร 2524 : 2) และได้วิวัฒนาการขึ้นมาเป็นการศึกษาภาคบังคับ เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อเริ่มยุคพัฒนา ตั้งแต่ปี 2504 แผนพัฒนาการศึกษาประเทศทุกฉบับ ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาตลอดมา เช่น แนวทางการพัฒนาการศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2519 - พ.ศ. 2524) มีนโยบายเน้นการกระจายบริการสังคมให้ถึงมือประชากรในชนบทอย่างกว้างขวาง โดยดำเนินการให้สอดคล้องและสนับสนุนงานพัฒนาเศรษฐกิจที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติอย่างจริงจัง และมุ่งระดมงบประมาณและกำลังคนทั้งในภาครัฐบาลและเอกชนมาสนับสนุนงานด้านนี้เพื่อขจัดช่องว่างของการให้บริการทางสังคมระหว่างชนบทกับในเมืองให้เกิดผล ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - พ.ศ. 2529) มีนโยบายที่จะเร่งรัดจัดการประถมศึกษาให้ทั่วถึง เร่งจัดระบบบริหารการศึกษาแต่ละสังกัดให้เป็นไปอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน ฯลฯ (ธีระ รุญเจริญ 2525 : 16 - 19)

ได้มีการกำหนดแผนปฏิรูปการศึกษาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2520 การเปลี่ยนแปลงในครั้งนั้น ทำให้โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษาทุกระดับเปลี่ยนไป "คณะกรรมการ" ชุดต่าง ๆ ทั้งในระดับชาติ จังหวัด อำเภอและระดับโรงเรียนได้รับการจัดตั้งขึ้นตามความ

เชื่อถือของระบบบริหารงานสมัยใหม่ โดยมีความคาดหวังว่าการทำงานเป็นคณะ จะนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานที่คืบคลาน การสร้างทีมงานจะมีความจำเป็นเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เพราะงานมีความซับซ้อนและวิหยาการเพิ่มขึ้น มนุษย์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือร่วมใจกันทำงาน เพื่อความหวังในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน (อรุณ ภิรมย์ 2523 : 76)

"คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน" เป็นองค์คณะบุคคลอีกชุดหนึ่งที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ ตามระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 ซึ่งได้กำหนดบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการไว้เป็นลายลักษณ์อักษร การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารการศึกษาอย่างแน่นอน แต่ในทางปฏิบัติจริง ๆ แล้ว การปฏิบัติงานของคณะกรรมการมีปัญหามากมายหลายอย่าง ดังเช่น ข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่ว่า "ความสับสนวุ่นวายไร้ประสิทธิภาพของการบริหารการประถมศึกษาในรูปแบบใหม่ สืบเนื่องมาจากความไม่เข้าใจในบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของผู้ที่เป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากกฎหมายที่กำหนด นำไปสู่การก้าวทาบบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบ ความขัดแย้ง ถกเถียง และสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อกัน..." (แกน ประชาบาล 2523 : 5) และ ปรีชา คัมภีรปกรณ ได้กล่าวไว้ว่า "ในเรื่องการประสานงานกันระหว่างโรงเรียนหรือสถาบันทางการศึกษา จากสภาพที่เป็นจริงพบว่า ในบางท้องถิ่น โรงเรียนสองแห่งอยู่ใกล้เคียงกัน ไม่สามารถจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันได้ ทั้งนี้เพราะระเบียบข้อบังคับของทางราชการไม่เอื้ออำนวย ผลที่เกิดขึ้นก็คือ โรงเรียนหนึ่งขาดทรัพยากรเป็นอันมาก ในขณะที่อีกโรงเรียนหนึ่งมีทรัพยากรอย่างเหลือเฟือ (ปรีชา คัมภีรปกรณ 2524 : 168) จึงเป็นที่น่าสงสัยว่า การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาทั้งในอดีตและปัจจุบันมีอุปสรรคอื่นใดอีกหรือไม่ และที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งก็คือ บุคลากรที่เป็นคณะกรรมการในระดับต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น มีสถานภาพเดิมที่ต่างกัน กล่าวคือ มีทั้งที่มาจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติการ และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรที่จะเพิ่มระดับของความขัดแย้งให้มากยิ่งขึ้น เพราะโดย

ทฤษฎีของความขัดแย้ง ถือว่า สถานภาพที่แตกต่างกันของบุคคล เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความขัดแย้งโดยตรง"

องค์การการบริหารระดับต่ำและสำคัญที่สุดของระบบบริหารการศึกษา คือ องค์การระดับโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหน่วยงานที่นำแผนนโยบาย แผนงาน หลักสูตร ฯลฯ ซึ่งหน่วยงานระดับสูงวางไว้ ไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนั้น ถ้าอยากรู้ว่า ระบบการบริหารการศึกษาทั้งหมดมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงใด ต้องดูที่โรงเรียน วัตถุประสงค์แล้วระบบดีแค่ไหน วัตถุประสงค์ที่โรงเรียน ไม่ใช่วัตถุประสงค์ที่กระทรวงศึกษาธิการ (วิจิตร ศรีสอน 2523 : 46 - 47)

คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เป็นองค์คณะบุคคลระดับต้นที่ใกล้ชิดกับโรงเรียนมากที่สุด ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามที่ปรากฏอยู่ในระเบียบคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 เพื่อหาผลสรุปที่จะนำไปประกอบเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในเชิงบริหารต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร
2. เพื่อจัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในทัศนคติของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม จำแนกตาม
 - 3.1 สถานภาพเดิม
 - 3.2 คุณวุฒิ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า 3

ผลจากการศึกษาวิจัยนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ใช้ประกอบในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และใช้เป็นข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารการประถมศึกษาของจังหวัดได้ใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานบริหารการศึกษาของจังหวัดให้ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตในการศึกษาค้นคว้า 5

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเท่าที่ปรากฏอยู่ในระเบียบของคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 จากคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ปีการศึกษา 2525

2. กลุ่มตัวอย่าง ๔

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำกับคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ที่ปฏิบัติงานอยู่จริงในปีการศึกษา 2525 จำนวน 353 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
จำแนกตาม

3.1.1 สถานภาพเดิม

3.1.2 คุณวุฒิ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา

สมมติฐานการวิจัย 6

1. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีสถานภาพเดิมต่างกัน มีทัศนะตอบหาตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีทัศนะตอบหาตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน ✓

คำนิยามศัพท์เฉพาะ 4

1. บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามที่ได้ระบุไว้ในระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 หมวด 3 ข้อ 12 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอบข่ายของงานภายในกลุ่มและปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัดและแนวนโยบายของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม
- (3) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม
- (4) จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

- (5) เสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม
- (6) ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน
- (7) เสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน
- (8) วางแผน สํารวจและดำเนินการพระราชบัญญัติประถมศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง
- (9) ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม
- (10) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน หมายถึง คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่ม เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และข้าราชการครูที่เป็นสายผู้สอน จำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ถ้ามีเศษให้นับเป็นหนึ่ง มีหน้าที่รับผิดชอบตามระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523

3. สถานภาพเดิม หมายถึง ตำแหน่งประจำก่อนที่จะได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น

3.1 ฝ่ายบริหาร ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

3.2 ฝ่ายปฏิบัติการสอน ได้แก่ ข้าราชการครูที่เป็นผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นผู้แทนครูในคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

4. คุณสมบัติ หมายถึง ระดับการศึกษาระดับสูงสุดของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

4.1 ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

4.2 ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ✓

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้า เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้จัดลำดับไว้ดังนี้

1. ความเป็นมาของการจัดการประถมศึกษาและโครงสร้างของระบบบริหารการประถมศึกษา
2. ความหมายของบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบ
3. ผลที่ผลเสียของการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการจัดการประถมศึกษาและโครงสร้างของระบบบริหารการประถมศึกษา

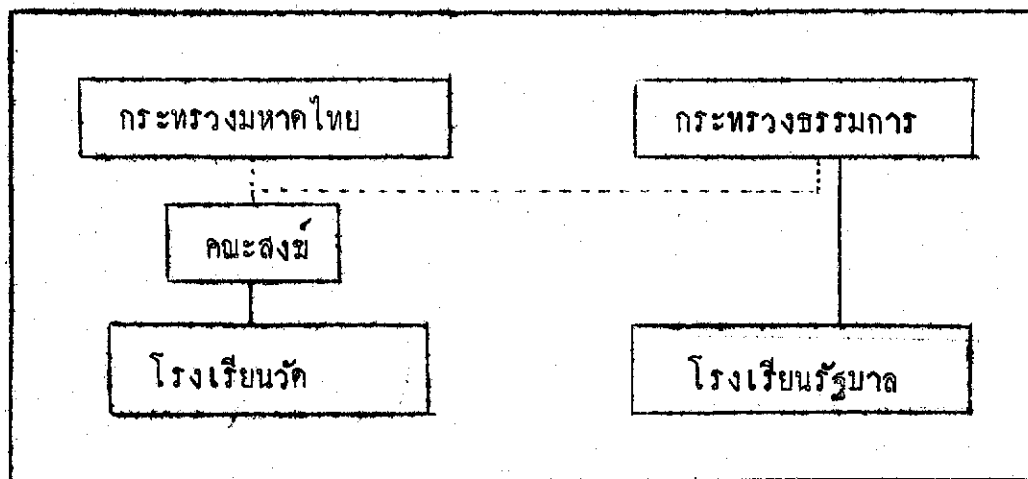
สมภพ โหตระกิตย์ และคนอื่น ๆ (สมภพ โหตระกิตย์ และคนอื่น ๆ 2522 : 17 - 30) ในฐานะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประชาบาล ได้กล่าวถึงความเป็นมาของการจัดการประถมศึกษาไว้ดังนี้

การจัดการศึกษาของไทยตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ได้อาศัยวัด วัง และบ้านเป็นสถานศึกษาโดยตลอด การเปลี่ยนแปลงมาสู่ระบบการศึกษาสมัยใหม่ ได้เริ่มขึ้นในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นส่วนใหญ่ เหตุการณ์ที่สำคัญคือได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโรงเรียนแห่งแรกขึ้นในพระบรมมหาราชวัง และโรงเรียนสำหรับทวยราษฎร์แห่งแรกที่ วัดมหรณพาราม เมื่อ พ.ศ. 2427 หลังจากนั้น จำนวนโรงเรียนก็ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และได้ขยายไปยังหัวเมืองต่าง ๆ เมื่อมีจำนวนโรงเรียนมากขึ้น ใน พ.ศ. 2430 จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งกรมศึกษาธิการ เพื่อรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของประเทศ ซึ่งอีกห้าปีต่อมา กรมดังกล่าวก็ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกระทรวงธรรมการ (กระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบัน)

ใน พ.ศ. 2441 ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้โครงการศึกษา (ต่อมาเรียกแผนการศึกษาแห่งชาติ) ฉบับแรก และได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของประเทศไทยมาจนกระทั่งปัจจุบัน สำหรับการบริหารการประถมศึกษาของไทย นับตั้งแต่ได้มีการจัดตั้งกรมศึกษาธิการเป็นต้นมา ได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และระบบการปกครองของประเทศตลอดมา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 6 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2441 - 2454)

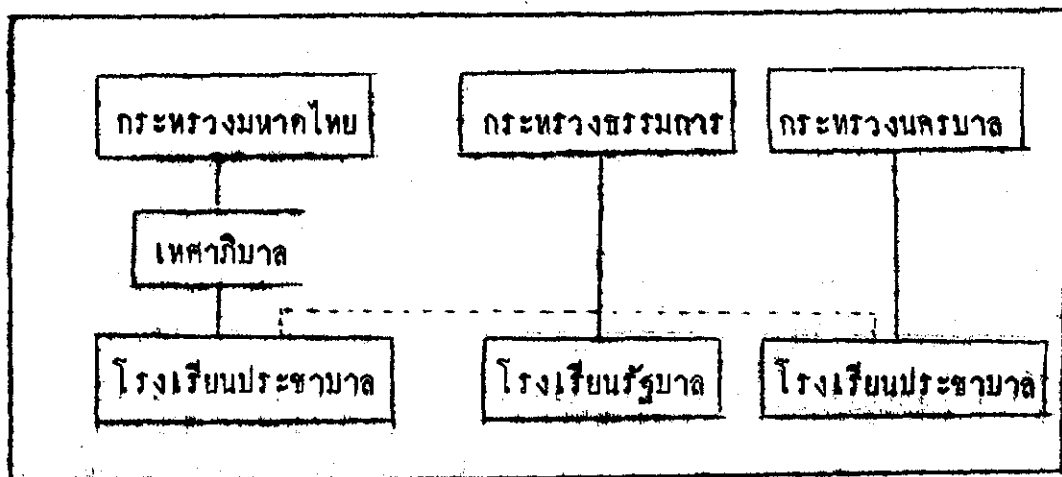
การจัดการศึกษาในยุคนี้ เป็นระยะเริ่ม โรงเรียน ครูและนักเรียนมีจำนวนน้อย การศึกษาทุกระดับอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงธรรมการ แต่คณะสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญในการสอน ทั้งในส่วนกลางและหัวเมือง

ภาพประกอบ 1 ระบบบริหารการประถมศึกษา พ.ศ. 2441 ถึง 2454

ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2454 - 2475)

เนื่องจากการขยายการศึกษาในระยะแรกไม่สามารถดำเนินการไปได้ อย่างรวดเร็ว กระทรวงธรรมการจึงได้ขอให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงนครบาลเข้ามาช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการศึกษา ในยุคนี้ได้มีการแบ่งโรงเรียน ประถมศึกษาออกเป็น 3 ประเภท ตามลักษณะของเงินที่ใช้ คือ โรงเรียนรัฐบาล ซึ่งใช้งบประมาณของรัฐ โรงเรียนประชาบาล ได้แก่ โรงเรียนที่ดำเนินการโดย เงินภาษีอากรของท้องถิ่นหรือของประชาชน และโรงเรียนมูลศัล ได้แก่ โรงเรียน ที่เป็นของเอกชน ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาเป็นครั้งแรกใน ประเทศไทย ใน พ.ศ. 2464

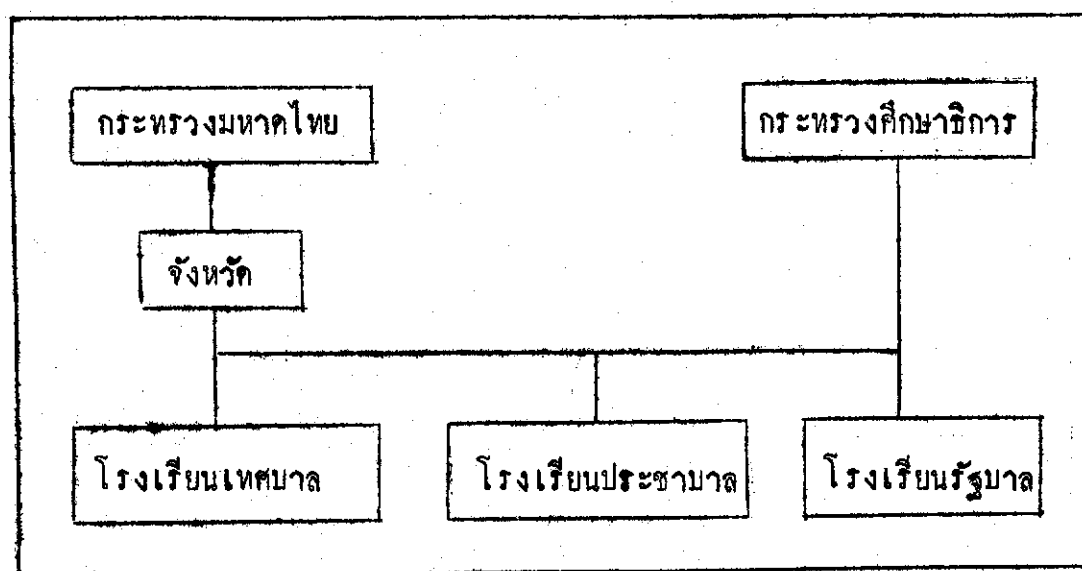

ภาพประกอบ 2 ระบบบริหารการประถมศึกษา พ.ศ. 2454 ถึง พ.ศ. 2475

จากการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองของประเทศจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยให้มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ใน พ.ศ. 2475 ได้มีการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เช่น การยุบกระทรวงนครบาล หน่วยงานที่จัดการศึกษาจึงเหลือเพียงสองกระทรวง คือ กระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงมหาดไทย

ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2475 - 2490)

จากการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองของประเทศ จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ใน พ.ศ. 2475 ได้มีการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม เช่น การยุบกระทรวงนครบาล หน่วยงานที่จัดการศึกษาจึงเหลือเพียงสองกระทรวง คือ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย โดยกระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในด้านนโยบาย และการจัดการศึกษาทั้งหมดเหมือนเดิม และกระทรวงมหาดไทยได้แต่เพียงช่วยเหลือในการจัดการประถมศึกษา ใน พ.ศ. 2487 รัฐบาลได้อนุญาตโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเทศบาลบางโรงเรียนไปให้เทศบาลจัด พ.ศ. 2486 โรงเรียนเทศบาลที่ได้ถูกโอนกลับมาให้กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการอีก

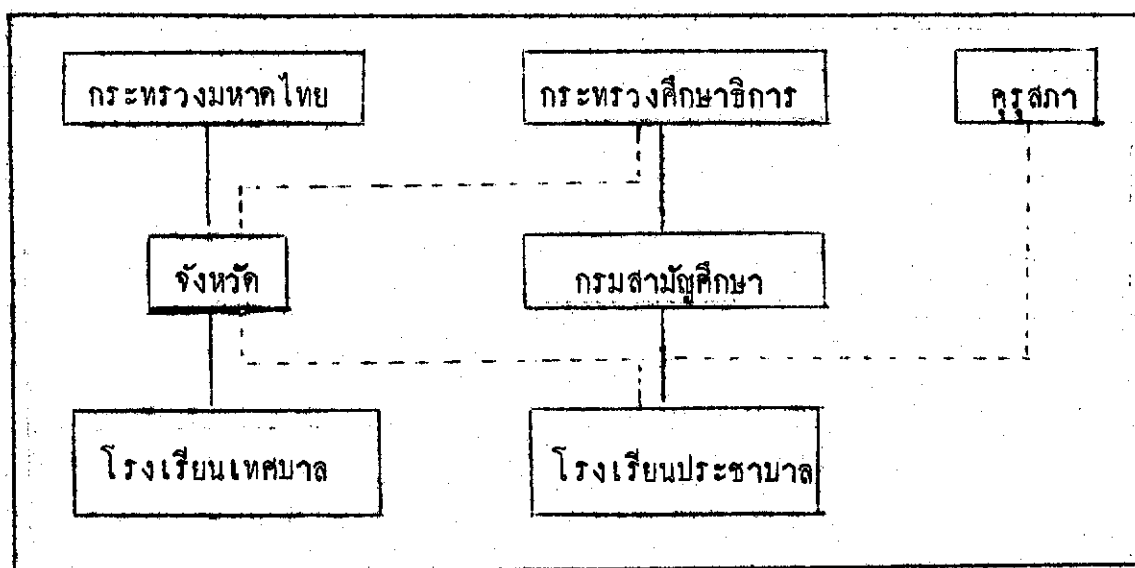

ภาพประกอบ 3 ระบบบริหารการประถมศึกษา พ.ศ. 2475 ถึง พ.ศ. 2490

ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2491 - 2509)

ความพยายามในการยกฐานะของครูประชาบาลเป็นข้าราชการพลเรือน ประสบความสำเร็จเมื่อ พ.ศ. 2491 และใน พ.ศ. 2494 กองการประถมศึกษา ได้ยกฐานะขึ้นเป็นกรมสามัญศึกษา เพื่อให้เหมาะสมกับปริมาณงาน โดยมีหน้าที่ในการจัดการประถมศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาพิเศษ

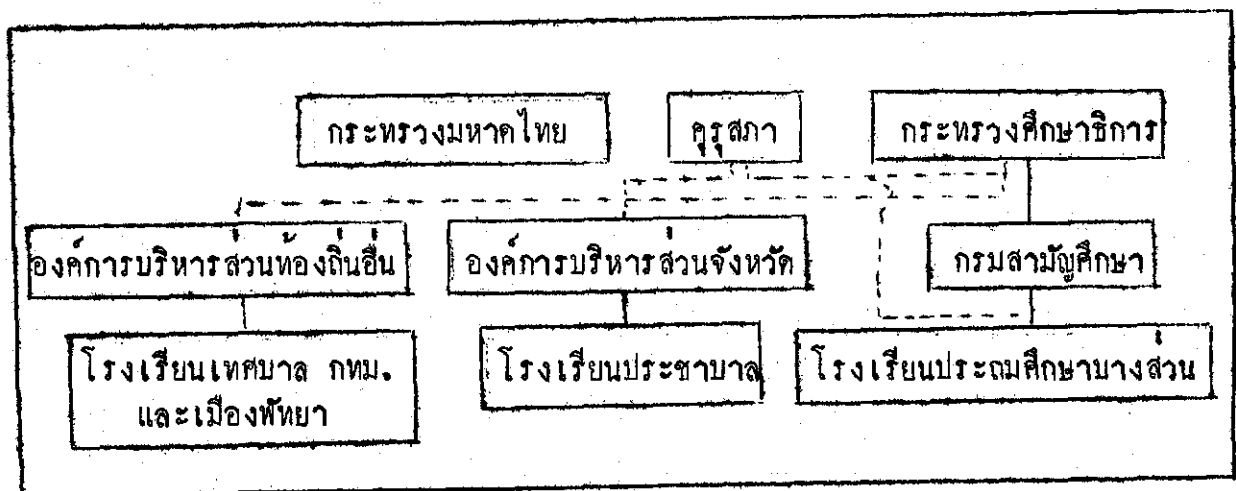
ในตอนปลายของระยะที่ 4 คือ พ.ศ. 2504 การจัดการประถมศึกษาใน เขตเทศบาลบางส่วน ได้โอนกลับไปอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลอีกครั้งหนึ่ง การจัดการประถมศึกษาในระยะนี้ โรงเรียนประชาบาล ครู นักเรียนมีจำนวนมาก แต่การบริหารเป็นไปในรูปแบบการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางมากเกินไป จึงได้เกิด แนวคิดที่จะกระจายอำนาจการจัดการศึกษาขึ้นในตอนปลายของระยะนี้

ภาพประกอบ 4 ระบบบริหารการประถมศึกษา พ.ศ. 2491 ถึง พ.ศ. 2509

ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2509 - 2523)

ใน พ.ศ. 2509 รัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาประชาบาลไปให้หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง จึงได้โอนโรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นรูปหนึ่ง แต่การโอนในครั้งนี้ไม่ได้โอนโรงเรียนไปทั้งหมด ยังคงมีโรงเรียนจำนวนหนึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาอยู่ เพื่อจัดเป็นโรงเรียนตัวอย่าง การจัดการประถมศึกษาในระยะนี้จึงอยู่ในความควบคุมของหลายหน่วยงาน และมีหลายประเภท เฉพาะโรงเรียนที่สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นได้แบ่งโครงสร้างระบบบริหารในส่วนกลางออกเป็นสามหน่วยงานตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2508 คือ กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบในการบริหารงานทั่วไป และการจัดสรรงบประมาณ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานควบคุมองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบในด้านวิชาการ ได้แก่ การนิเทศการศึกษา การกำหนดหลักสูตร แบบเรียน และมาตรฐานการศึกษา คุรุสภารับผิดชอบด้านการบริหารงานบุคคลบางส่วน

ภาพประกอบ 5 ระบบบริหารการประถมศึกษา พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2523

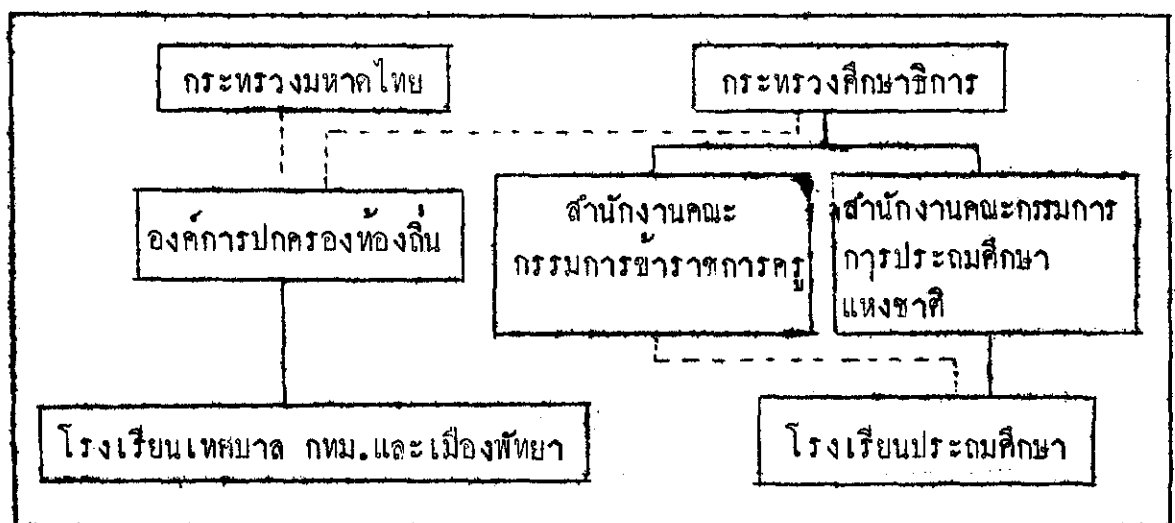
การบริหารการประถมศึกษาในช่วงเวลานี้ มีหน่วยงานรับผิดชอบมากที่สุดใน
ประวัติการศึกษา กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำหน้าที่จัดการศึกษาประชาบาล
ในเขตของตน โดยมีกระทรวงมหาดไทยควบคุมดูแลและบริหารงานด้านธุรการ และ
กระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่ควบคุมและประสานงานทางด้านวิชาการ กรมสามัญศึกษา
รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาเฉพาะโรงเรียนที่ส่งวนไว้เป็นตัวอย่าง เทศบาล
จัดการศึกษาในเขตเทศบาล กทม. หรือกรุงเทพมหานคร ซึ่งแต่เดิมคือเทศบาลนครกรุงเทพ
และธนบุรี และได้ปรับปรุงเป็นกรุงเทพมหานครในที่สุด ยังคงจัดการศึกษาในเขตของตน
นอกจากนี้ยังมีเมืองพัทยาซึ่งตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารเมืองพัทยา พ.ศ. 2521
ทำหน้าที่บริหารการประถมศึกษาในเขตเมืองพัทยาเพิ่มขึ้นอีกหน่วยงานหนึ่งด้วย

ครูสหายยังคงทำหน้าที่บริหารงานบุคคลในส่วนข้าราชการครู สังกัดกระทรวง
ศึกษาธิการ แขน ก.พ. และทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูส่วนจังหวัด
คือ ครูประชาบาลที่โอนไปสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดแทน ก.จ. ด้วย

ระยะที่ 6 (พ.ศ. 2523 - ปัจจุบัน)

ความเคลื่อนไหวครั้งสำคัญที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการประถมศึกษา
เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม พ.ศ. 2520 เนื่องจากรัฐบาลได้มีการประกาศของคณะปฏิวัติ
ฉบับที่ 7 กำหนดให้จ่ายเงินค่าครองชีพชั่วคราวแก่ข้าราชการพลเรือนทุกประเภทที่มีเงินเดือน
ต่ำกว่า 4,815 บาท (อัตราเงินเดือนในขณะนั้น) ทุกคนให้ได้รับเงินเพิ่มคนละ 200 บาท
ต่อเดือน ข้าราชการครูส่วนจังหวัดและพนักงานครูเทศบาลไม่มีสิทธิ์ได้รับเงินค่าครองชีพ
ตามประกาศฉบับนี้ เป็นเหตุให้ครูประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมนุมเรียกร้อง
ที่จังหวัดขอนแก่น ข้อเรียกร้องมีทั้งหมดรวม 7 ข้อ นอกจากจะเรียกร้องขอให้รัฐบาลช่วย
เงินค่าครองชีพชั่วคราวคนละ 200 บาทแล้ว ยังได้ขอให้รัฐบาลตั้งหน่วยงานบริหารการศึกษา
ประชาบาลเป็นกระทรวง หรือทบวงเอกเทศรวมอยู่ด้วยข้อหนึ่ง และหลังจากนั้นแล้ว การ
เคลื่อนไหวชุมนุมเรียกร้องสิทธิบางอย่างของครูประชาบาลก็จะมีขึ้นโดยตลอด

ในที่สุดสำนักนายกรัฐมนตรี สมัยพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งที่ 118/2522 ลงวันที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2522 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประมาณขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อศึกษาปัญหาอย่างละเอียด แล้วสรุปปัญหาพร้อมทั้งเสนอรูปแบบในการบริหารการศึกษาประมาณต่อรัฐบาลเป็น 2 รูปแบบ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2522 ให้ความเห็นชอบในรูปแบบที่ 1 คือ ให้โอนการจัดการศึกษาประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และกรมสามัญศึกษามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในกระทรวงศึกษาธิการมีฐานะเทียบเท่ากรม ตามที่คณะกรรมการพิจารณาปัญหาการศึกษาประมาณเสนอไว้ในรูปแบบที่ 1 และได้มอบให้คณะกรรมการเกี่ยวกับเรื่องนี้ รับผิดชอบพิจารณารายละเอียดในการโอนให้แล้วเสร็จตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 เป็นต้นไป พร้อมกับการโอนการศึกษาประมาณในครั้งนี้ได้เกิดสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากรมเพิ่มขึ้นในกระทรวงศึกษาธิการอีกสำนักงานหนึ่ง ทำหน้าที่บริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูแทน ก.พ. รูปแบบในการบริหารการประถมศึกษาในปัจจุบันมีลักษณะ ดังนี้

ภาพประกอบ 6 ระบบบริหารการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ถึงปัจจุบัน

ถ้าศึกษาประวัติการจัดการประถมศึกษาย้อนหลังอย่างวิเคราะห์วิจารณ์ก็จะพบว่า ตลอดเวลาที่ผ่านมา ระบบบริหารการประถมศึกษา โดยเฉพาะการบริหารการศึกษาประถมศึกษา ซึ่งมีทรัพยากรหรือปัจจัยในการบริหารอันได้แก่ กำลังคน กำลังเงิน กำลังวัสดุอุปกรณ์จำนวนมหาศาล รวมทั้งระเบียบในการปฏิบัติราชการต่าง ๆ ของประเทศ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ กล่าวคือ ระหว่าง พ.ศ. 2441 ถึง พ.ศ. 2491 การบริหารการประถมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย พอมาระหว่างปี พ.ศ. 2491 ถึง พ.ศ. 2509 กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาโดยสิ้นเชิง ครั้นมาถึงช่วง พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2523 การประถมศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยปกครองท้องถิ่นสังกัดกระทรวงมหาดไทย และในที่สุดก็มาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ

จะเห็นได้ว่า หน่วยงานใหญ่คือกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ผลัดเปลี่ยนเวียนกันรับผิดชอบในการบริหารการประถมศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาประถมมาโดยตลอด ถ้าพิจารณาให้ละเอียดแล้วอาจเกิดปัญหาขึ้นว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีเหตุผลทางวิชาการสนับสนุนเพียงพอหรือไม่ เป็นไปเพื่ออุดมการณ์ที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศให้บังเกิดประสิทธิภาพมากขึ้นเพียงใดหรือเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสมควรที่จะให้มีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ให้ชัดเจน (รุ่ง แก้วแดง 2525 : 68 - 74)

โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษาแห่งชาติ

การบริหารการประถมศึกษาได้กระจายอำนาจการบริหารออกเป็นระดับต่าง ๆ 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับชาติ การบริหารการประถมศึกษาในระดับชาติรวมหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาเข้าด้วยกัน แล้วจัดตั้งเป็นสำนักงานมีฐานะเป็น

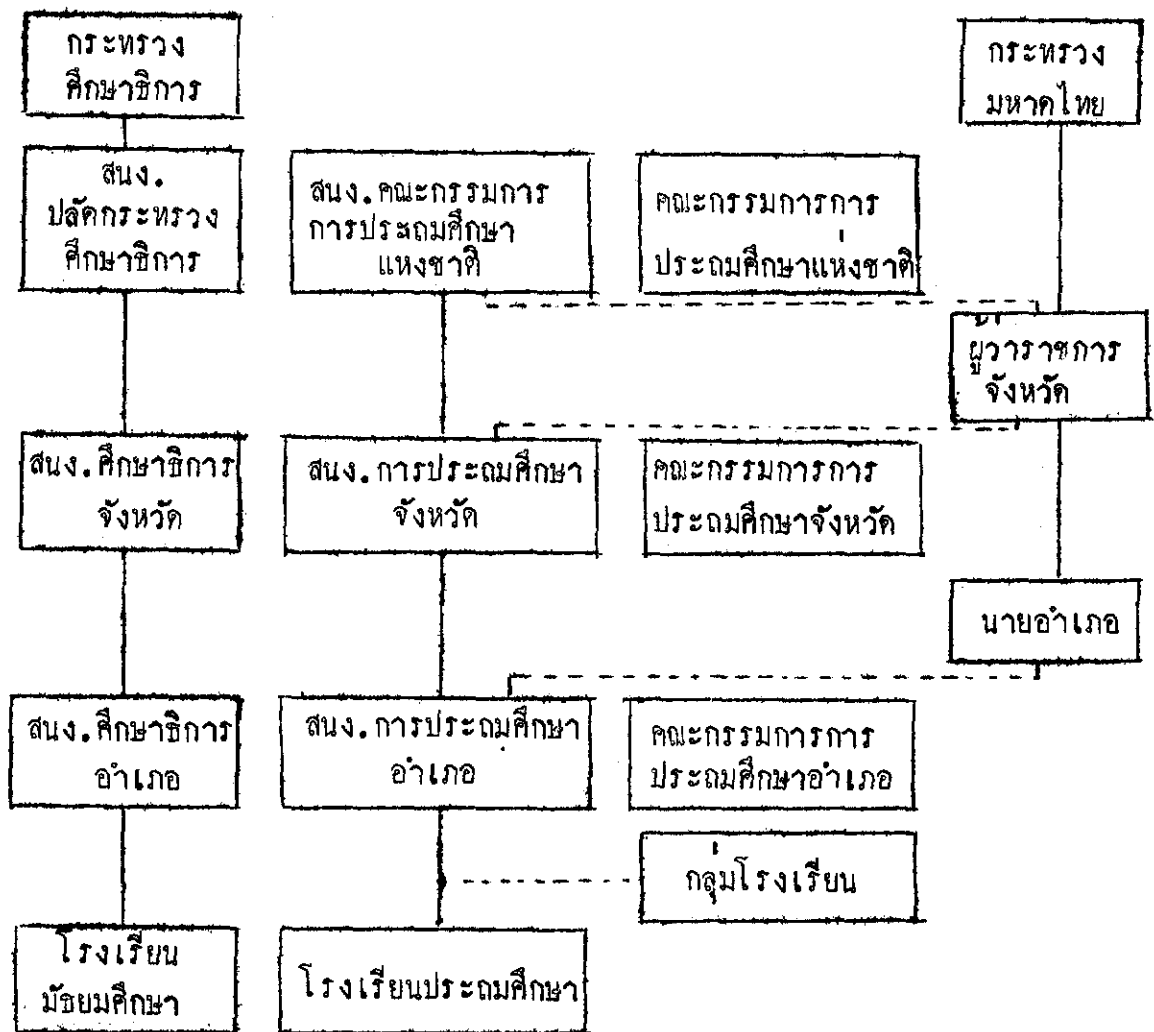
กรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเป็นกรรมการนโยบาย และมีเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. ระดับจังหวัด การบริหารการประถมศึกษาในระดับจังหวัด มีสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาในเขตจังหวัด ตามนโยบายและตามแผนมาตรฐานที่คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนด มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นกรรมการบริหารและผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อเลขาธิการคณะกรรมการการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. ระดับอำเภอและกิ่งอำเภอ การบริหารการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ มีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ และมีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอเป็นผู้บังคับบัญชาควบคุมและดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

4. ระดับกลุ่มโรงเรียน ในอำเภอหนึ่งให้โรงเรียนประถมศึกษาตั้งแต่ 7 - 10 โรงเรียนรวมกันเข้าเป็นกลุ่มโรงเรียนกลุ่มหนึ่ง จำนวนโรงเรียนจะมากหรือน้อยกว่านี้ต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนและพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม ตลอดจนกำหนดโรงเรียนเป็นที่ทำการของกลุ่ม มีผู้บริหารสถานศึกษากับข้าราชการครู ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากครูในกลุ่มเป็นกรรมการและมีผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนคนหนึ่งเป็นประธานกลุ่มโรงเรียน

5. ระดับโรงเรียน การบริหารงานในโรงเรียนมีผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นผู้บังคับบัญชา ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของครูภายในโรงเรียน เพื่อให้บังเกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ตามจุดหมายของหลักสูตรแก่นักเรียนในโรงเรียน (ฉวีวรรณ กีรติกร 2524 : 74 - 86)

ภาพประกอบ 7 โครงสร้างและระบบบริหารการประถมศึกษาแห่งชาติ

การจัดการประถมศึกษาในระดับกลุ่มโรงเรียน

การจัดการศึกษาระดับกลุ่มโรงเรียนมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ การจัดกลุ่มโรงเรียนและการบริหารกลุ่มโรงเรียน สำหรับการจัดกลุ่มโรงเรียนนั้น ให้รวมโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาแห่งชาติที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอหรือกิ่งอำเภอเข้าเป็นกลุ่มโรงเรียนตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

1. กลุ่มโรงเรียนหนึ่งมีโรงเรียนไม่น้อยกว่า 7 โรงเรียน แต่ไม่เกิน 10 โรงเรียน
2. ถ้าจำเป็นต้องจัดจำนวนโรงเรียนต่ำกว่าหรือสูงกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ต้องรายงานแสดงเหตุผลขออนุมัติต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
3. การจัดกลุ่มโรงเรียนจะใช้วิธีแบ่งกลุ่มตามสภาพพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หรือการปกครองหรือความสะดวกทางคมนาคมในท้องถิ่นก็ได้ และให้เรียกชื่อของท้องถิ่นนั้น หรือกำหนดขึ้นใหม่ก็ได้
4. ให้คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนกำหนดโรงเรียนที่เหมาะสมภายในกลุ่มเป็นที่ทำการของกลุ่มโรงเรียน
5. เมื่อจัดตั้งโรงเรียนขึ้นใหม่ให้จัดเข้ากลุ่มโรงเรียนตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวด้วย

สำหรับการบริหารกลุ่มโรงเรียนนั้น ให้มีคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียนภายในกลุ่มเป็นกรรมการ โดยตำแหน่ง และข้าราชการครูที่เป็นผู้สอนจำนวนหนึ่งของกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งได้รับเลือกจากข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนเป็นกรรมการ กรรมการโดยการเลือกตั้งนี้จะมีในโรงเรียนหนึ่งเกินกว่า 1 คนไม่ได้

กลุ่มโรงเรียนมีหน้าที่ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ดังนี้

1. วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามข้อหายของงานภายในกลุ่ม และปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณาบุคลากรภายในกลุ่ม
4. จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชน เพื่อดำเนินการกิจการต่าง ๆ
5. เสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม
6. ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน
7. เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน
8. วางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง
9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม
10. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

กล่าวโดยสรุป การบริหารการศึกษาในปัจจุบันมีโครงสร้างและระบบบริหารแตกต่างจากเดิม กล่าวคือ อำนาจหน้าที่สำคัญ ๆ เป็นของคณะบุคคล ซึ่งจัดเป็นคณะกรรมการระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับชาติลงมาถึงระดับกลุ่มโรงเรียน และมีสำนักงานในระดับต่าง ๆ ทำหน้าที่ในการดำเนินงานตามที่กฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการนั้น ๆ มอบหมาย ซึ่งตรงกันข้ามกับการบริหารการประถมศึกษาในอดีตที่ผ่านมา อำนาจ

โดยทั่วไปเป็นของบุคคลที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานในระดับต่าง ๆ ได้แก่ รัฐมนตรี ปลัด
กระทรวง อธิบดี และหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย

ความหมายของบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบ

บทบาท

อาจิริส (Argyris. 1957 : 10) อธิบายว่า บทบาทของบุคคลใด
ก็คือ การแสดงพฤติกรรมส่วนหนึ่งของเขาในกลุ่มสังคมที่เขาอยู่นั้นเอง บุคคลย่อมเป็น
สมาชิกของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเสมอ คนจะเรียนรู้แบบหรือการแสดงพฤติกรรมซึ่งเป็นที่
ยอมรับภายในกลุ่ม คนจะแสดงบทบาทแตกต่างออกไปเสมอเมื่ออยู่ในกลุ่มต่างกัน ทั้งนี้
เพราะความคาดหวังของแต่ละกลุ่มไม่เหมือนกัน

สำหรับ มาร์ช และ ซีมอน (March and Simon. 1958 : 112)
ได้ให้แนวคิดไว้ว่า บุคคลมีความคาดหวังและความต้องการส่วนตัวของบุคคลที่เป็นเจ้าของ
ตำแหน่งไม่ตรงกัน จึงทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้น ยิ่งกว่านั้น คนคนเดียวกันยังมีหลาย
บทบาท เช่น คนหนึ่งมีบทบาทเป็นครู และในขณะที่เดียวกันก็มีบทบาทเป็นพ่อ เป็นสามี
หรือเป็นสมาชิกของสมาคมต่าง ๆ ที่เรียกว่า บทบาทแฝง (Latent Role) เป็นต้น
เมื่อเป็นเช่นนี้ ย่อมก่อให้เกิดความขัดแย้งที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ความขัดแย้งที่ว่านี้อาจ
แบ่งออกเป็นสามประเภท คือ

1. ความขัดแย้งต่อตนเอง (Individual Conflict) คือ ความ
ขัดแย้งวินิจฉัยสั่งการของตนเอง
2. ความขัดแย้งขององค์กร (Organizational Conflict) ได้แก่
ความขัดแย้งของกลุ่มหรือบุคลากรภายในองค์กร
3. ความขัดแย้งระหว่างองค์กร (Interorganizational Conflict)
ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างองค์กรกับองค์กร หรือระหว่างกลุ่มกับกลุ่ม แต่ สอดคล้อง

(Stogdill. 1959 : 127 - 128) เสนอว่า บทบาทเป็นรูปแบบของ พฤติกรรมของบุคคลที่จะปฏิบัติ ซึ่งมีผลมาจากการประสานสัมพันธ์ตามแนวทางของ แต่ละบุคคลและสังคม แต่ละตำแหน่งจะมีแนวปฏิบัติกำหนดไว้

ฮาวิกเฮอสและนูการ์เทน (Hoyle. 1969 : 6 อ้างอิงมาจาก Harvighurst and Nugarten.) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาท หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมที่เหมือน ๆ กันของคนที่ดำรงตำแหน่งเดียวกัน แสดง ถึงแบบแผนพฤติกรรมที่ผูกพันหรือขึ้นอยู่กับความคาดหวังของสมาชิกอื่น ๆ ในสังคมด้วย ในทำนองเดียวกันกับ โสกา ชูพิชัยกุล และ อรทัย ชื่นมนุญย์ (โสกา ชูพิชัยกุล และ อรทัย ชื่นมนุญย์ 2515 : 129) กล่าวถึง บทบาทว่าทุกตำแหน่งหรือชั้นจะ ถูกสมาชิกในชุมชนคาดหวังไว้ระดับหนึ่ง ๆ ว่า พฤติกรรมของคนที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ควรจะต้องทำอะไร มีพฤติกรรมอะไรที่เป็นบทบาทของคนที่อยู่ในตำแหน่งหนึ่ง ๆ ควร จะมี บางทีบทบาทอาจครอบคลุมไปในแง่ที่ว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับหน้าที่หรือพันธะของ ตำแหน่งนั้น ๆ

ภิญโญ สาร (ภิญโญ สาร 2512 : 7) ให้ความเห็นเกี่ยวกับ บทบาทและหน้าที่ไว้ว่า บทบาทและหน้าที่เป็นสิ่งที่บุคคลที่ดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง ซึ่งเป็นที่รับรู้กันโดยทั่วไปถูกคนอื่นลงความเห็นว่าเขาจะต้องทำอะไรซึ่งเรียกว่า บทบาท หน้าที่ที่กำหนดไว้ควบคู่กับตำแหน่งที่บุคคลนั้นได้รับ นอกจากนั้นยังหมายถึง หน้าที่หรือ เจื่อนไขที่จะต้องกระทำและบรรดาสิทธิต่าง ๆ ที่ได้มาพร้อมกับตำแหน่ง สิทธิหน้าที่ ประจำตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง เกี่ยวพันกับสิทธิและหน้าที่ของตำแหน่งอื่นที่เกี่ยวข้องกัน ภายในระบบสังคมเดียวกัน

ฉะนั้น พอจะสรุปได้ว่า บทบาทคือบรรดาพฤติกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลต้องกระทำ ตามฐานะของตนในสังคม โดยมีวัฒนธรรมหรือชุมชนเป็นตัวกำหนด บุคคลคนเดียวอาจ มีหลายบทบาทในเวลาเดียวกันก็ได้

ความรับผิดชอบ

ซวาล แพร์ทกุล (ซวาล แพร์ทกุล 2514 : 33) ได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบโดยแปลออกมาในรูปพฤติกรรมไว้ว่า ความรู้สึกรับผิดชอบหมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะทำงานและติดตามผลงานที่ได้ทำไปแล้ว เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ยอมรับในสิ่งที่ตนกระทำลงไป ทั้งในกรณีที่ เป็นผลดีและผลเสีย โดยแสดงออกมาในรูปการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย ด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอย่างมีจุดหมาย เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้รับงานมา

บุพา อานันท์สิทธิ์ (บุพา อานันท์สิทธิ์ 2515 : 128) ให้ความหมายว่า ความรู้สึกรับผิดชอบคือ บุคลิกลักษณะอย่างหนึ่งของบุคคล ซึ่งเมื่อปะทะสัมพันธ์กับสถานการณ์ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมา รวม ๆ กัน ด้วยการทำงานที่แข็งขัน ขากัน ไม่ทอดถอนีอุปสรรค เป็นที่ไว้วางใจได้ มีความปรารถนาที่จะทำให้อีกกว่าเดิม ควบคุมตัวเองได้ มีวินัยในตัวเอง เชื้อมั่นในตัวเอง ถือศักดิ์ศรี ยึดมั่นในกฎเกณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับ บราวเน และ คอห์น (Browne and Cohn. 1958 : 58) ได้กล่าวถึงลักษณะของความรับผิดชอบว่า คือความไว้วางใจได้ ความคิดริเริ่ม ความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค การทำงานแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาทำให้อีกกว่าเดิม ผู้ที่มีความรับผิดชอบต้องเป็นผู้ที่สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริตและตรงต่อเวลา

ภิญโญ สาธร (ภิญโญ สาธร 2519 : 134) กล่าวถึง ความรู้สึก รับผิดชอบว่า คือ อำนาจชนิดหนึ่งในจิตใจของบุคคล ซึ่งสามารถควบคุมความประพฤติของตนได้ บางคนเกิดความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะกระทำกรใดตรงกันข้ามกับทำนองคลองธรรม หรือหลักปฏิบัติขององค์การของตนหรือมีโอกาสนิอง อยากริอง แต่ไม่ริอง บุคคลผู้นั้นคือ ผู้ที่เรียกได้ว่ามีความรู้สึกรับผิดชอบ ซึ่งเมื่อสรุปแล้ว แบ่งเป็น 3 ประการ คือ

1. ผู้มีอำนาจหน้าที่ควรมีความรับผิดชอบควบคู่กันไป งานขององค์การจึงจะประสบผลดี

2. ความรับผิดชอบไม่อาจสร้างขึ้นได้ด้วยเงินหรือสังคม เพราะความรับผิดชอบขึ้นอยู่กับความรู้สึกทางจิตใจ

3. ความรับผิดชอบเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของผู้นำ เป็นคุณสมบัติที่ก่อให้เกิดความเชื่อถือและความมั่นใจในการกระทำต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การ

จากที่ไต่ถามมาแล้วพอสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม ละเอียดยรอบคอบ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ ยอมรับผลการกระทำของตนทั้งในตำแหน่งที่เป็นผลดีและผลเสีย อีกทั้งพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น

ผลดีผลเสียของการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการ

รูปแบบของการบริหารงานในปัจจุบันถือว่า การบริหารงานโดยยึดหลักการทำงานร่วมกันหรือการทำงานเป็นกลุ่ม หรือเป็นทีม หรือในรูปแบบของคณะกรรมการ กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ทั้งในองค์การของรัฐและเอกชน ดังที่ ชิต นิลพานิช และ โสภณ ภาพจน์ (ชิต นิลพานิช และ โสภณ ภาพจน์ 2520 : 273) ได้กล่าวว่า ไม่ว่าจะเป็นนักวิชาการหรือนักปฏิบัติการทั้งหลาย ต่างก็ยอมรับกันว่า ในด้านวัตถุประสงค์ของการพัฒนาองค์การนั้นถือว่า การสร้างทีมมีความสำคัญเป็นอย่างมาก และ สมชาย นวาวรัตน์ (สมชาย นวาวรัตน์ 2521 : 779) กล่าวว่า ในการพัฒนาองค์การด้วยการนำเอากระบวนการบริหารแบบเป็นคณะหรือ (Team Work) มาปฏิบัตินั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานหรือองค์การนั้น ๆ จะต้องมีการจัดองค์การที่มีประสิทธิภาพ นับตั้งแต่การกำหนดหน้าที่ของแต่ละสายงาน มาตรฐานการปฏิบัติงาน การประเมินผลบุคคล และวิธีการพิจารณาความชอบ จึงจะทำให้การบริหารงานแบบ

เป็นทีมมาปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะวิธีการดังกล่าวนี้ เป็นมาตรการที่จะตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และถือเป็นการสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์อย่างหนึ่ง

สมยศ นาวิการ (สมยศ นาวิการ 2522 : 271) ได้ให้ความเห็นว่าการแก้ปัญหาและการตัดสินใจโดยคณะกรรมการจะกระทำได้ดีกว่าบุคคล คณะกรรมการเป็นสื่อกลางที่ดีที่สุดในการรวบรวมผู้เชี่ยวชาญจากส่วนต่าง ๆ ขององค์กร ไม่ร่วมกันแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะเดียวกัน การบริหารโดยคณะกรรมการอาจจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่เกี่ยวกับเรื่องอำนาจได้ง่าย

สำหรับความหมายของคณะกรรมการ เติม แยมแสง (เติม แยมแสง 2524 : 115) ให้ความหมายในทางรัฐประศาสนศาสตร์ไว้ว่า คณะกรรมการหมายถึงกลุ่มบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่พิจารณา ค้นคว้า ทดสอบ วิจัย หรือข้อตกลงร่วมกัน แต่โดยทั่ว ๆ ไป คณะกรรมการหมายถึง กลุ่มบุคคลที่มาร่วมกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน ส่วน วาร์เนย์ (Varney. 1977 : 153) ให้ความเห็นว่า คำว่า "ทีม" นั้น มีความหมายมากกว่าการที่คนมาร่วมกันเฉย ๆ ที่จริงทีมจะมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องและมาร่วมกันเหล่านั้นได้ให้ความสนใจต่อทัศนคติและทักษะของสมาชิก ซึ่งอาจจะรวมถึงสิ่งต่าง ๆ เช่น ภาวะผู้นำในกลุ่ม การตัดสินใจของกลุ่ม เป็นต้น

แม้ว่า การบริหารงานโดยรูปแบบของคณะกรรมการจะเป็นที่นิยมโดยทั่วไปก็ตาม ได้มีผู้สรุปผลเสียไว้ ดังนี้

กิติมา ปรีดีคิลก (กิติมา ปรีดีคิลก 2524 : 32 - 33) ได้ชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการบริหารงานโดยรูปแบบของคณะกรรมการไว้ว่า

ผลดี

1. ก่อให้เกิดความร่วมมือกันปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
2. ช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจกันและทำงานให้ลุล่วงไปด้วยดี
3. เป็นแหล่งที่ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ดี
4. ช่วยส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นคณะกรรมการมีความภาคภูมิใจและทำงาน

ในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

ผลเสีย

1. สิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย
2. อาจเลือกตัดสินใจเนื่องจากต้องการประนีประนอม ทำให้ไม่ได้ตัดสินใจ
3. ไม่สามารถหาข้อยุติ
4. มีแนวโน้มที่จะทำลายตัวเอง
5. เป็นการกระจายความรับผิดชอบ

กฤษฎิกิตติภูมิชัย (กฤษฎิกิตติภูมิชัย 2514 : 68 - 69) ได้ชี้ให้เห็นถึงผลดีผลเสียไว้ว่า

ผลดี

1. เป็นเครื่องมือที่ดีในการประสานงาน
2. เป็นเครื่องมือที่จะเป็นหลักประกันในความยุติธรรม
3. เป็นการร่วมกันวินิจฉัย ด้วยความรอบรู้ ซึ่งทำให้ได้ข้อสรุปตรงตามจุดมุ่งหมายยิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพ เป็นแบบหลายหัวดีกว่าหัวเดียว
4. เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาให้อยู่ในหลักการและเหตุผล

5. เป็นการนำความรู้ความสามารถของคนมาใช้ให้เป็นประโยชน์
6. ระบบของคณะกรรมการเป็นการป้องกันความลำเอียง ความเข้าใจผิด

ผลเสีย

1. เป็นทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความล่าช้าในการบริหาร
2. การดำเนินงานแบบคณะกรรมการ ดิ้นเปลืองเงินและสิ้นเปลืองเวลา

มาก

3. ผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ไม่มีผู้รับผิดชอบ เพราะต่างก็ถือเป็นเรื่องของทุกคนในคณะกรรมการที่จะต้องรับผิดชอบ

4. การปฏิบัติงานของคณะกรรมการอาจจะมีลักษณะเป็นการซ้ำซ้อนหน้าที่กับองค์การซึ่งมีหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว ทำให้เห็นว่า องค์การนั้นไม่สามารถจะดำเนินการใดให้ลุล่วงไปด้วยตนเองได้

5. เป็นมูลเหตุที่จะก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งเกิดจากการอธิบาย โต้เถียงกันในเรื่องระหว่างคณะกรรมการนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม การบริหารการศึกษาโดยคณะกรรมการนั้น เดอ คาร์โร (De Caro. 1976 : 1321 - A) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้

1. ควรใช้คำว่า "การบริหารโดยกลุ่มบุคคล (Group) แทนคำว่า การบริหารงานโดยคณะบุคคล เพื่อจะไม่ให้เกิดความเข้าใจผิดในแง่ความหมายที่แท้จริงของคำทั้งสอง

2. ความพร้อมขององค์การ โดยเฉพาะในเรื่องพฤติกรรม เหมาะสมกับการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลหรือไม่

3. การตรวจสอบระบบบริหาร ได้แก่ การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ (MBO) ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกลุ่มบุคคลได้ง่ายยิ่งขึ้น

4. ความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนในคณะกรรมการ จะต้องครอบคลุมทั้งนโยบายและกระบวนการบริหารงานบุคคลทั้งปวง
5. ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่อการบริหารงานบริการนักเรียน ควรจะได้เป็นสมาชิกคนหนึ่งของคณะบุคคล
6. ผู้บริหารงานธุรการเป็นหัวใจสำคัญของกลุ่มในการวางแผนงบประมาณระเบียบการจัดซื้อ นโยบายการก่อสร้าง ควรจะได้เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม
7. โครงการเรียนการสอนต่าง ๆ ควรจะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะบุคคล
8. โครงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนควรอยู่ในความรับผิดชอบของคณะบุคคล

โดยสรุป เดอ คาร์โร พิจารณาความแตกต่างความหมายของคำว่า Group และ Team พิจารณาจากความพร้อมของพฤติกรรมในองค์การ พิจารณาประสิทธิภาพการบริหารในลักษณะที่เป็นทีมขององค์การ รวมทั้งกำหนดความรับผิดชอบของคณะกรรมการและขอบข่ายงานของการบริหารงานในโรงเรียนไว้ด้วย

บทที่ ๑

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในต่างประเทศ

เดอ คาร์โร (De Caro. 1976 : 1321-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการโดยกลุ่มบุคคลและทฤษฎีที่สนับสนุนการบริหารโดยกลุ่มบุคคล เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการบริหารโดยกลุ่มบุคคล โดยศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมขององค์การ หลักการบริหารองค์การ กระบวนการกลุ่ม การตัดสินใจและเรื่องอื่น ๆ ที่มีลักษณะเดียวกัน ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า การบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลจะต้องประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนงาน การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจ การสั่งงาน

และการประเมินผล การจัดองค์การ รวมไปถึงบุคลากร การเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน การเงินและพัสดุ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และพบว่า การบริหารโดยกลุ่มบุคคลที่เป็นอยู่มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคล การวินิจฉัยสั่งการ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารโดยกลุ่มบุคคล การบริหารบุคลากร การเรียนการสอน กิจกรรมนักเรียน การเงินและพัสดุ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่ามีความสอดคล้องกับการบริหารงานโดยกลุ่มบุคคลเป็นอย่างมาก

เคอร์ชมิคท์ (Durschmidt. 1977 : 3953-A) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาความเข้าใจในตนเองของนักศึกษาในกลุ่มทดลองจำนวน 38 คน โดยการให้เข้าร่วมกลุ่มการสัมมนาที่เปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลได้แสดงศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง ส่วนกลุ่มควบคุมจำนวน 63 คน ยังคงให้เรียนตามปกติ ผลปรากฏว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้ว กลุ่มทดลองมีการยอมรับตนเองดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเข้าใจตนเองของทั้งสองกลุ่มนั้นไม่แตกต่างกัน

การวิจัยในประเทศ

สง่า โพธิ์วัง (สง่า โพธิ์วัง 2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความเห็นของข้าราชการครู ต่อระบบบริหารการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณี ข้าราชการครูที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 6" เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อระบบบริหารการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 6 จำนวน 190 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้าราชการครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารการประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน
2. ข้าราชการที่มีระดับตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารการประถมศึกษาแตกต่างกัน
3. ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระบบการบริหารการประถมศึกษาแตกต่างกัน

ชม จรุงพฤษ (ชม จรุงพฤษ 2525 : 64 - 66) วิจัยเรื่องบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 4 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ จำนวน 201 คน โดยศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอตามที่ปรากฏในพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523 หมวด 3 มาตรา 24 ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพและวุฒิต่างกัน จัดลำดับความสำคัญของบทบาทไม่เหมือนกัน
2. คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความเห็นต่างกันในการประสานงาน ส่วนคณะกรรมการที่มีวุฒิต่างกันก็มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องการประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียน และการร่วมประชุมกับผู้บริหารโรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน
3. บทบาทด้านการเสนอแนะ แต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการมีความเห็นเหมือนกัน กลุ่มที่มีวุฒิต่างกันมีความเห็นต่างกัน เฉพาะเรื่องการศึกษาคุณภาพทางการศึกษา
4. คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอที่มีสถานภาพต่างกันมีความเห็นต่างกันในการพิจารณาความดีความชอบประจำปี
5. บทบาทด้านอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด และที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย คณะกรรมการมีความเห็นแตกต่างกัน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับชั้น ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. ลำดับชั้นของการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรในคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาโดยตำแหน่ง ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน และโดยการเลือกตั้ง ได้แก่ ข้าราชการครูสายปฏิบัติการสอน (ป) จำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ในเขตจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 4 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ ซึ่งเป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่ง 230 คน กรรมการโดยการเลือกตั้ง 123 คน รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัย 353 คน ดังรายละเอียด แสดงรายชื่อ อำเภอ กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และจำนวนประชากร ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา โดยแยกเป็นอำเภอ สถานภาพและ
คุณภาพ

อำเภอ	กลุ่มโรงเรียน	สถานภาพเดิม		คุณภาพ		รวม
		โดย ตำแหน่ง	โดยการ เลือกตั้ง	ปริญญาตรี ขึ้นไป	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	
เมือง มุกดาหาร	กลุ่มศรีมุกดา	7	4	5	6	11
	กลุ่มเมืองใหม่	7	4	5	6	11
	กลุ่มคำอาฮวน	8	4	5	7	12
	กลุ่มดงเย็น	8	4	4	8	12
	กลุ่มนาโสก	10	5	7	8	15
	กลุ่มบางทรายใหญ่	7	4	6	5	11
	กลุ่มโพนทราย	8	4	8	4	12
	กลุ่มคำป่าหลาย	8	4	5	7	12
	กลุ่มดิ่งแคค	10	5	9	6	15
	กลุ่มคำชะอี	10	5	9	6	15
คำชะอี	กลุ่มเป้าหนองสูง	8	4	8	4	12
	กลุ่มหนองเอี่ยน	6	3	4	5	9
	กลุ่มบ้านขง	7	4	4	7	11
	กลุ่มหนองสูง	7	4	7	4	11

ตาราง 1 (ต่อ).

อำเภอ	กลุ่มโรงเรียน	สถานภาพเดิม		คุณภาพดี		รวม
		โดย ตำแหน่ง	โดยการ เลือกตั้ง	ปริญญานิ ขึ้นไป	ต่ำกว่า ปริญญานิ	
คอนทาด	กลุ่มโนนงาม	9	5	6	8	14
	กลุ่มโนนฮาง	5	3	4	4	8
	กลุ่มโพธิ์ไชย	8	4	5	7	12
	กลุ่มเหล่าหมี่	7	4	3	8	11
	กลุ่มบ้านบาก	4	2	1	5	6
	กลุ่มป่าไร่	7	4	1	10	11
	กลุ่มนาสะเม้ง	5	3	-	8	8
นิคม คำสร้อย	กลุ่มคอนทาด	4	2	4	2	6
	กลุ่มคำสร้อย	7	4	6	5	11
	กลุ่มโชคอุดม	9	5	6	8	14
	กลุ่มธารบัวอี	9	5	6	8	14
กิ่งอำเภอ คงหลวง	กลุ่มกกแดง	8	4	3	9	12
	กลุ่มคงหลวง	4	2	2	4	6
	กลุ่มหนองบัว	6	3	4	5	9
	กลุ่มหนองแคน	7	4	2	9	11

ตาราง 1 (ต่อ)

อำเภอ	กลุ่มโรงเรียน	สถานภาพเดิม		คุณภาพ		รวม
		โดยตำแหน่ง	โดยการเลือกตั้ง	ปริญญาตรีขึ้นไป	ต่ำกว่าปริญญาตรี	
กิ่งอำเภอ ห้วยใหญ่	กลุ่มกกกุ่ม	7	4	4	7	11
	กลุ่มห้วยใหญ่	7	4	6	5	11
	กลุ่มบางทรายน้อย	6	3	5	4	9
รวม	32	230	123	147	206	353

✓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 หมวด 3 ข้อ 12 โดยจัดรูปแบบของแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มเพื่อหาข้อมูลในการตอบคำถามที่ว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้

ในระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนทั้ง 10 เรื่องนั้น ได้ในระคับไค ซึ่งสามารถที่จะอนุมานได้ว่า บทบาทตามหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติจริงอยู่ในลักษณะเช่นใด และเรื่องใดจะได้รับการปฏิบัติมากน้อยต่างกัน ตลอดจนการเปรียบเทียบทัศนะของกลุ่มประชากรตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา แบบสอบถามตอนนี้ มาตราวัดใช้ มาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อหาข้อมูลที่จะนำมาประกอบเป็นข้อเสนอแนะ โดยตัวคำถามจะมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยของ ชม จรุงพฤษดิ์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอในเขตการศึกษา 4 (ชม จรุงพฤษดิ์ 2524 : ภาคผนวก)

2. ศึกษาเกณฑ์สมรรถภาพของผู้บริหารการศึกษาไทย จำแนกตามความรับผิดชอบหลัก ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่คณะกรรมการร่างหลักสูตรวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้กำหนดขึ้น (วิจิตร ศรีสอาน 2525 : 35 - 37)

3. วิเคราะห์บทบาทในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม จากระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523

4. จัดแยกประเภทงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ 10 เรื่อง คือ

1) เรื่องวางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอข่ายของงานภายในกลุ่ม และปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และแนวนโยบายคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (จำนวน 6 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

o คณะกรรมการได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

oo คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอน โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

2) เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียน (จำนวน 6 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

o คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ

oo คณะกรรมการได้มีการชี้แจงข้อบกพร่องของแผนหรือโครงการที่แต่ละโรงเรียนเสนอให้โรงเรียนได้ทราบ

3) เรื่องพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม (จำนวน 6 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

o คณะกรรมการได้กำหนดโครงการฝึกอบรม สัมมนาบุคลากรไว้อย่างต่อเนื่อง

oo คณะกรรมการได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการเป็นสำคัญ

4) เรื่องการจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ (จำนวน 6 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

o คณะกรรมการได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วม

๐๐ คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประจำปีต่าง ๆ

ของชุมชน

5) เรื่องเสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม
(จำนวน 6 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

๐ คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปี
ของโรงเรียนภายในกลุ่ม

๐๐ คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการติดตามผลของการใช้งบ
ประมาณของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม

6) เรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของ
ข้าราชการครูภายในกลุ่ม (จำนวน 5 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

๐ คณะกรรมการได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อพิจารณาผลการ
ปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะภายในกลุ่มโรงเรียน

๐๐ คณะกรรมการให้ความเป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการ
พิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครู

7) เรื่องการเสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของ
ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน (จำนวน 6 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

๐ คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขั้นเงินเดือน
ของข้าราชการครู

๐๐ คณะกรรมการได้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่พิจารณา
ความดีความชอบเป็นการเฉพาะ

8) เรื่องการวางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง (จำนวน 5 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

๐ คณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์
บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้รับทราบ

๐๐ คณะกรรมการได้วางแผนเพื่อสำรวจปริมาณเด็กที่จะเข้าเรียนใหม่เป็นการล่วงหน้าระยะยาว

๑) เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม (จำนวน 7 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

๐ คณะกรรมการได้กำหนดแนวทางประเมินผลการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของแผนงานหลักเป็นสำคัญ

๐๐ คณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานของนักเรียนในแง่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน

10) เรื่องการปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย (จำนวน 7 ข้อ) ตัวอย่างเช่น

๐ คณะกรรมการได้มีการประสานงานกับ กปอ. กปจ.

๐๐ คณะกรรมการได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ.

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ 2 ท่าน และผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานด้านการประถมศึกษาอีกจำนวน 3 ท่าน คือ ประธานกลุ่ม 1 ท่าน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ 1 ท่าน ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด 1 ท่าน ช่วยตรวจและแก้ไขให้ได้แบบสอบถามที่มีความถูกต้อง ชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. ท่านเป็นกรรมการประเภทใด

☐ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

☐ เป็นกรรมการโดยการเลือกตั้ง

2. วุฒิทางครูที่ท่านได้รับอยู่ในขณะนี้

☐ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
ที่ระบุไว้ในระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่ม
โรงเรียน พ.ศ. 2523

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นบทบาทที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ได้ปฏิบัติอยู่ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นข้อเท็จจริง ขอให้ท่านพิจารณา
ข้อความในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความหมาย
ต่อไปนี้

ของ มากที่สุด หมายความว่า เป็นบทบาทที่ได้กระทำมากที่สุด

ของ มาก หมายความว่า เป็นบทบาทที่ได้กระทำค่อนข้างมาก

ของ ปานกลาง หมายความว่า เป็นบทบาทที่ได้กระทำอยู่ในระดับปานกลาง

ของ น้อย หมายความว่า เป็นบทบาทที่ได้กระทำค่อนข้างน้อย

ของ น้อยที่สุด หมายความว่า เป็นบทบาทที่เกือบจะไม่ได้กระทำเลย

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	คณะกรรมการได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการให้แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน					
3	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการฝึกอบรมสัมมนาบุคลากรไว้อย่างต่อเนื่อง ฯลฯ					

ตอนที่ 3 แบบแสดงความคิดเห็น

1. โปรดได้ระบุถึงปัญหาต่าง ๆ ในเชิงปฏิบัติตามหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มตามประสบการณ์ของท่าน.....

.....

2. โปรดให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตามทัศนะของท่านเพื่อประสิทธิภาพของการทำงานในรูปแบบขององค์กรบุคคล.....

.....

เกณฑ์การให้คะแนน 11/11/11 11/11/11 11/11/11

ให้คะแนนตามเครื่องหมายที่ปรากฏในแต่ละช่องของแบบสอบถามตอนที่ 2 คือ ช่องมากที่สุดให้ 5 คะแนน ช่องมากให้ 4 คะแนน ช่องปานกลางให้ 3 คะแนน ช่องน้อยให้ 2 คะแนน ช่องน้อยที่สุดให้ 1 คะแนน โดยแยกตามงานแต่ละเรื่อง แล้วนำไปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) งานเรื่องใดที่มีค่าเฉลี่ยมาก แสดงว่ามีการปฏิบัติมาก และถือว่าคณะกรรมการให้ความสำคัญ ส่วนเรื่องใดที่มีค่าเฉลี่ยรองลงไป แสดงว่าเรื่องนั้นมีการปฏิบัติและมีความสำคัญรองลงไปตามลำดับของค่าเฉลี่ยที่ได้รับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความร่วมมือส่วนตัวของผู้วิจัยไปยังประธานกลุ่มทุกกลุ่ม เพื่อให้ประธานกลุ่มแจกแบบสอบถามให้คณะกรรมการในกลุ่ม เมื่อเสร็จแล้ว ให้ประธานกลุ่มเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามนำส่งไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอของตนเอง

2. ขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอทุกท่าน เก็บรวบรวมแบบสอบถามจากประธานกลุ่ม และผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ แบบสอบถามส่งออกเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2526 แล้วไปรับแบบสอบถามคืนในวันที่ 31 มกราคม 2526 ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนคิดเป็นร้อยละ 99.15

ลำดับขั้นของการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเรื่องส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อจำแนกข้อมูลตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

3. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม (ตอนที่ 2) โดยใช้เครื่องคำนวณ
กลของศูนย์คอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โปรแกรม SPSSX หากค่าสถิติ
ต่อไปนี้

3.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย

3.2 ค่าความแปรปรวนของคะแนน

3.3 อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้ในการแจกแจง t - distributions

โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1-1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2-1}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แยกออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เสนอค่าเฉลี่ยพบภาพตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัด
มุกดาหาร จำแนกเป็นรายด้าน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบพบภาพตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ที่มีสถานภาพเดิม และคุณภาพต่างกัน จำแนกเป็นรายด้าน

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญในพบภาพตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบพบภาพตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา จังหวัดมุกดาหาร ที่มีสถานภาพเดิมและคุณภาพต่างกัน รวมทุกด้าน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน
ผู้วิจัยขอกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

n แทน จำนวนประชากร

s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน

t แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้ในการแจกแจง t -distribution

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

ค่าเฉลี่ย (Mean) ที่ยึดเป็นเกณฑ์ เพื่อจัดระดับของการปฏิบัติ แยกได้

ดังนี้

สูงมาก	4.50 - 5.00
สูง	3.50 - 4.49
ปานกลาง	2.50 - 3.49
ต่ำ	1.50 - 2.49
ต่ำมาก	0.00 - 1.49

ตาราง 2 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามข้อหายของงานภายในกลุ่มและปฏิบัติ
ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และแนวนโยบายของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ n = 350	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	3.289	0.888
2	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียน การสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	3.271	0.959
3	คณะกรรมการได้มีการวางแผนหมุนเวียนบุคลากรที่มีความสามารถ ด้านต่าง ๆ เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนโรงเรียนภายใน กลุ่ม	2.722	1.094
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการให้แก่ครูภายในกลุ่ม	2.666	1.180
5	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อช่วยเหลือเด็กยากจนของ โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	2.605	1.125
6	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียน มีระเบียบ มีศีลธรรมและคุณธรรม	3.245	1.000
	เฉลี่ย	2.966	1.040

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหารเห็นว่า มีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 3 คะแนนเฉลี่ยบทบาทความหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุง
โรงเรียนแต่ละโรงภายในกลุ่มโรงเรียน

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ	3.576	0.972
2	คณะกรรมการได้มีการชี้แจงข้อบกพร่องของแผนหรือโครงการที่ แต่ละโรงเรียนเสนอให้โรงเรียนได้ทราบ	3.149	0.144
3	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานหรือโครงการ ของโรงเรียนเพื่อให้มีความเป็นไปได้อย่างสูงขึ้น	3.242	0.996
4	คณะกรรมการได้ยึดแผนหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ	3.511	0.927
5	แผนงานหรือโครงการที่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ คณะ กรรมการได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้	3.288	1.928
6	คณะกรรมการได้พิจารณาถึงแผนงานหรือโครงการด้านวิชาการ	3.394	0.986
	เฉลี่ย	3.359	1.142

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ใน
จังหวัดมุกดาหารมีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 4 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		X	S
1	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการฝึกอบรม สัมมนาบุคลากรไว้อย่าง ต่อเนื่อง	2.877	1.926
2	คณะกรรมการได้เสนอแนะโครงการที่สำคัญ ๆ ในการพัฒนา บุคลากรให้โรงเรียนได้เลือกตามต้องการ	2.853	0.94
3	การพัฒนาบุคลากร คณะกรรมการเน้นหนักในเรื่องการพัฒนา พฤติกรรมการสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่	3.271	1.07
4	คณะกรรมการได้มีการ เสนอแนะให้โรงเรียนได้มีการพัฒนา บุคลากรด้านอื่น ๆ นอกจากการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอน	2.997	1.04
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อ สนับสนุนโครงการพัฒนาบุคลากร	2.652	1.04
6	คณะกรรมการได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากรโดยเน้น ด้านวิชาการเป็นสำคัญ	3.119	1.07
	เฉลี่ย	2.961	1.03

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 5 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม
และชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อ	บทบาทที่ต้องการ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วม	3.114	1.08
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของ ชุมชน	3.207	1.15
3	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชนในแต่ละ รอบปี	2.766	1.12
4	คณะกรรมการได้แสวงหาสถานที่ของเอกชนเพื่อใช้เป็นแหล่ง ฝึกงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.286	1.01
5	คณะกรรมการได้จัดโครงการเพื่อแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือ ในค่าน้ำพริก การเงินจากท้องถิ่น	2.485	1.01
6	คณะกรรมการได้เชิญผู้มีรู้ความสามารถในสาขาต่าง ๆ จาก หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.529	1.10
เฉลี่ย		2.734	1.08

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาใน
จังหวัดมุกดาหารมีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 6 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการเสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.043	1.15
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการติดตามผลการใช้งบประมาณของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.713	1.09
3	คณะกรรมการได้ควบคุมการใช้งบประมาณให้ตรงตามเป้าหมายของแผนงานในแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.695	1.14
4	คณะกรรมการได้เสนอแนะจำนวนเงินหรือวงเงินงบประมาณประจำปีให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มที่จะได้รับ	2.713	1.23
5	คณะกรรมการได้มีการสำรวจความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียนภายในกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะงบประมาณประจำปี	2.845	1.15
6	คณะกรรมการได้ยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปีโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน	3.023	1.24
	เฉลี่ย	2.839	1.17

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 7 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของข้าราชการครู
ภายในกลุ่ม

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะภายใน	3.286	1.01
2	คณะกรรมการให้ความเป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครู	3.619	1.07
3	คณะกรรมการได้เสนอแนะชี้แจงและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติให้คณะครูได้ทราบ	3.441	1.05
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ให้ครูให้โทษแก่ข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียน	3.084	1.00
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาข้ออุทธรณ์จากข้าราชการครูที่ถูกลงโทษทางวินัย	2.482	1.17
	เฉลี่ย	3.182	1.06

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหารเห็นว่า มีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการเสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับ
กลุ่มโรงเรียน

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของ ข้าราชการครู	3.646	1.10
2	คณะกรรมการได้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่พิจารณา ความดีความชอบเป็นการเฉพาะ	3.169	1.19
3.	คณะกรรมการได้มีการสำรวจทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อ หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.017	1.107
4	คณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ระบุปริมาณและคุณภาพของ งานไว้สำหรับการพิจารณาความดีความชอบไว้อย่าง ชัดเจน	3.409	1.09
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการ พิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู	3.599	1.112
เฉลี่ย		3.368	1.102

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 9 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการวางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา เพื่อ
ให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์ บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้รับทราบ	3.461	1.081
2	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการเพื่อแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์ บังคับ แต่ขาดเรียนควยสาเหตุต่าง ๆ	3.233	1.054
3	คณะกรรมการได้วางแผนเพื่อสำรวจปริมาณเด็กที่จะเข้าเรียน ใหม่ เป็นการล่วงหน้าในระยะยาว	3.228	1.107
4	คณะกรรมการได้แสวงหาความร่วมมือจากทางอำเภอเพื่อ สำรวจเด็กที่จะเข้าเรียนใหม่	3.125	1.001
5	คณะกรรมการได้เสนอให้มีการลงโทษผู้ปกครองเด็กที่ไม่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา	2.546	1.214
	เฉลี่ย	3.059	1.111

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหารมีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 10 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษาตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
นุกาหาร เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้กำหนดแนวทางประเมินผลการปฏิบัติงาน โดย คำนึงถึงเป้าหมายของแผนงานหลักเป็นสำคัญ	3.216	1.01
2	คณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานของนักเรียนในแง่ ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน	3.536	1.07
3	คณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานด้านการใช้อาคารสถานที่ ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า	3.277	1.07
4	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน ต่าง ๆ ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.128	0.99
5	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบความเพียงพอของทรัพยากร ที่ใช้ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.903	1.021
6	คณะกรรมการได้มีการรวบรวมผลการประเมินเสนอแนะให้ ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	2.944	1.04

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
7	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลการประเมินการปฏิบัติงาน เพื่อหาแนวทางแก้ไข	2.988	0.99
	เฉลี่ย	3.146	1.039

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 คะแนนเฉลี่ยบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร เรื่องการปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	คณะกรรมการได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.040	1.06
2	คณะกรรมการได้มีการลำดับผลการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียน ภายในกลุ่ม	3.058	1.07
3	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.905	1.01
4	คณะกรรมการได้มีการประสานงานกับ กปอ. และ กปจ.	3.245	1.09
5	คณะกรรมการได้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ.	3.233	1.109
6	คณะกรรมการได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงงานด้าน ต่าง ๆ ให้ กปอ. กปจ. ทราบ	2.979	1.03
7	คณะกรรมการได้รับความร่วมมือในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุง งานด้านต่าง ๆ จาก กปอ. กปจ.	2.941	1.16
	เฉลี่ย	3.058	1.06

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา ในจังหวัดมุกดาหารที่มีสถานภาพและคุณวุฒิต่างกัน

2.1 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีสถานภาพต่างกัน

วิเคราะห์โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะกรรมการ
ที่มาจากการเลือกตั้งและกลุ่มคณะกรรมการโดยตำแหน่ง คำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าความ
แปรปรวนของคะแนนและค่าอัตราส่วนวิกฤตที่ใช้ในการแจกแจง แล้วเปรียบเทียบความ
แตกต่างของทัศนะระหว่างตัวแปรทั้งสองกลุ่ม เพื่อทดสอบสมมุติฐานที่ว่า "คณะกรรมการ
บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสถานภาพต่างกัน มีทัศนะตอบบทบาทตามหน้าที่
รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน"

ตาราง 12 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่อง วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอบข่ายของงานภายในกลุ่ม และปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และแนวนโยบายของ กปช.

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s	
1	คณะกรรมการได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	3.327	0.799	3.217	1.017	1.04
2	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	3.234	0.866	3.322	1.108	-0.77
3	คณะกรรมการได้มีการวางแผนหมุนเวียนบุคลากรที่มีความสามารถต่าง ๆ เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.774	1.066	2.621	1.123	1.24
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการให้แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน	2.703	1.102	2.596	1.175	0.83

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อช่วยเหลือเด็กยากจนของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	2.663	1.108	2.516	1.144	1.17
6	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียน มีระเบียบ มีศีลธรรม และคุณธรรม	3.168	0.965	3.379	1.064	-1.83
	เฉลี่ย	2.978	0.297	2.941	0.403	

 $t_{(.05, \infty)} 1.96$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 12 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือด้านงานที่ได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านงานที่ได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านงานที่ได้มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียน มีระเบียบ มีศีลธรรมและคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านงานที่ได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 13 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงาน หรือ โครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ	3.500	0.920	3.709	1.057	-1.86
2	คณะกรรมการได้มีการชี้แจงข้อบกพร่องของแผนหรือโครงการที่แต่ละโรงเรียนเสนอให้โรงเรียนได้ทราบ	3.225	1.074	3.016	0.988	1.84
3	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานหรือโครงการของโรงเรียน เพื่อให้มีความเป็นไปได้สูงขึ้น	3.278	0.997	3.185	1.015	0.83
4	คณะกรรมการได้ยึดแผนหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ	3.495	0.910	3.548	0.949	-0.51

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	แผนงานหรือโครงการที่จะได้รับ อนุมัติจากคณะกรรมการ คณะ กรรมได้มีการพิจารณาถึงความ เป็นไปได้	3.159	1.020	3.608	0.975	-3.15*
6	คณะกรรมการได้พิจารณาถึง แผนงานหรือโครงการด้านวิชาการ	3.531	0.924	3.500	1.086	-1.46
	เฉลี่ย	3.331	0.140	3.411	0.258	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 13 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ รองลงมาคือ ด้านการที่ได้ยึดแผนหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.49

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ รองลงมาคือ ด้านการที่ได้ยึดแผนหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.54

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่ตอบบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่าด้านแผนงานหรือโครงการที่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากร
ภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการ ฝึกอบรม สัมมนาบุคลากรไว้อย่าง ต่อเนื่อง	2.830	0.918	2.879	1.009	0.01
2	คณะกรรมการได้เสนอแนะ โครงการที่สำคัญ ๆ ในการพัฒนา บุคลากรให้โรงเรียนได้เลือกตาม ต้องการ	2.840	1.046	2.862	0.982	-0.20
3	การพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่	3.159	1.020	3.443	1.150	-2.30*
4	คณะกรรมการได้มีการเสนอแนะให้ โรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากร ด้านอื่น ๆ นอกจากการพัฒนาใน เรื่องการเรียนการสอน	2.902	1.006	3.145	1.072	-2.07*

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการ พิจารณาจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อ สนับสนุนโครงการพัฒนาบุคลากร	2.566	1.061	2.774	1.005	-1.82
6	คณะกรรมการได้กำหนดจุดมุ่งหมาย ในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้าน วิชาการเป็นสำคัญ	3.057	1.067	3.225	1.073	-1.41
	เฉลี่ย	2.900	0.203	3.054	0.258	

t (.05, 4) 1.96

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 14 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรม การสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่ รองลงมาคือ ด้านได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการเป็นสำคัญ

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรม การสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่ รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการเป็นสำคัญ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่ม ที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรม การสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่ และด้านการให้การเสนอแนะให้โรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากร ด้านอื่น ๆ นอกจากการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่าง
โรงเรียนภายในกลุ่ม และชุมชนเพื่อกำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วม	3.035	1.015	3.241	1.192	-1.68
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน	3.154	1.146	3.290	1.167	-1.05
3	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชนในแต่ละรอบปี	2.756	1.142	2.798	1.112	-0.33
4	คณะกรรมการได้แสวงหาสถานที่ของเอกชนเพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.292	0.963	2.258	1.073	0.29

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้จัดโครงการ แสวงหาความร่วมมือ ช่วยเหลือ ในด้านทรัพยากร การเงิน จาก ท้องถิ่น	2.429	0.979	2.556	1.069	-1.10
6	คณะกรรมการได้มีการเชิญผู้มี ความรู้ ความสามารถในสาขา ต่าง ๆ จากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อ พัฒนาการเรียนการสอน	2.429	1.053	2.685	1.164	-2.04*
	เฉลี่ย	2.670	0.355	2.801	0.400	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 15 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน รองลงมาคือด้านการที่ได้มีการจัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการจัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ด้านที่ได้มีการเชิญผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาต่าง ๆ จากหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องเสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายใน
กลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำ แบบของงบประมาณประจำปีของ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.982	1.135	3.104	1.188	-0.94
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการ ติดตามผลการใช้งบประมาณของ แต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.690	1.034	2.717	1.094	-0.23
3	คณะกรรมการได้ควบคุมการใ้ งบประมาณให้ตรงตามเป้าหมาย ของแผนในแต่ละโรงเรียนภายใน กลุ่ม	2.703	1.134	2.637	1.157	0.52
4	คณะกรรมการได้เสนอแนะจำนวน เงินหรือวงเงินงบประมาณประจำปี ที่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มควร จะได้รับ	2.584	1.291	2.911	1.104	-2.49*

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่พึงปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีการสำรวจ ความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียน ภายในกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการ เสนอแนะงบประมาณประจำปี	2.743	1.183	3.016	1.067	-2.20*
6	คณะกรรมการได้ยึดหลักในการทำ งบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึง ความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละ โรงเรียน	2.854	1.251	3.306	1.163	-3.39*
	เฉลี่ย	2.750	0.139	2.941	0.248	

t (.05) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 16 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ด้านที่ได้มีการเสนอแนะจำนวนเงินหรือวงเงินงบประมาณประจำปีให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มควรจะได้รับด้านการที่ได้มีการสำรวจความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะงบประมาณประจำปี และด้านการที่ได้ยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปีโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้นพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่อง ศึกษาตามผลการปฏิบัติงาน และคุณแลความประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานในแต่ละโรงเรียน	3.160	1.040	3.483	0.933	-2.98*
2	คณะกรรมการให้ความสำคัญกับโรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาความประพฤติของครู	3.526	1.072	3.782	1.071	-2.14*
3	คณะกรรมการได้เสนอแนะชี้แจงและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติให้คณะครูได้ทราบ	3.442	1.011	3.451	1.143	-0.07
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ให้คุณให้โทษแก่ข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียน	3.123	1.047	3.008	1.200	0.90

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการ พิจารณาข้ออุทธรณ์จากข้าราชการ ครูที่ถูกลงโทษทางวินัย	2.584	1.156	2.346	1.183	1.81
	เฉลี่ย	3.167	0.369	3.214	0.558	

 $t (.05, \infty) 1.96$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 17 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ให้ความ เป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครู รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการเสนอแนะและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติให้คณะครูได้ทราบ

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ให้ความ เป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครู รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นการ เฉพาะภายในกลุ่มโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ด้านที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นการ เฉพาะภายในกลุ่มโรงเรียนและด้านที่ให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องเสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู	3.646	1.074	3.612	1.167	0.26
2	คณะกรรมการได้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่พิจารณาความดีความชอบเป็นการเฉพาะ	3.309	1.148	2.911	1.249	2.94*
3	คณะกรรมการได้มีการสำรวจทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.123	1.064	2.814	1.150	2.47*
4	คณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ระบุปริมาณและคุณภาพของงานสำหรับพิจารณาความชอบไว้อย่างชัดเจน	3.389	1.032	3.451	1.185	-0.49

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการ กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณา ความดีความชอบของข้าราชการ ครู	3.610	1.091	3.580	1.134	0.24
	เฉลี่ย	3.415	0.217	3.273	0.381	

 $t (.05, \infty) 1.96$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 18 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านที่ได้มีการให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครู รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครู รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ด้านที่ได้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่พิจารณาความดีความชอบเป็นการเฉพาะและด้านการที่ได้มีการสำรวจทัศนะของข้าราชการครูที่มีต่อหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านอื่น ๆ นอกนั้น พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องวางแผนสำรวจและดำเนินการตาม
พระราชบัญญัติประถมศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารให้ ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้ รับทราบ	3.486	1.025	3.435	1.156	0.41
2	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการ เพื่อจะแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับ แต่ขาดเรียนควยสาเหตุต่าง ๆ	3.194	0.995	3.322	1.144	-1.05
3	คณะกรรมการได้แสวงหาความ ร่วมมือจากทางอำเภอเพื่อสำรวจ เด็กที่จะเข้าเรียนใหม่	3.181	1.040	3.016	1.203	1.29
4	คณะกรรมการได้วางแผนเพื่อ สำรวจปริมาณเด็กที่จะเข้าเรียน ใหม่เป็นการล่วงหน้าในระยะยาว	3.265	1.037	3.145	1.208	0.94

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้เสนอให้มีการ ลงโทษผู้ปกครองเด็กที่ไม่ปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา	2.592	1.219	2.516	1.213	0.57
	เฉลี่ย	3.143	0.332	3.087	0.357	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 19 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้ทราบ รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการวางแผนเพื่อสำรวจเด็กที่จะเข้าเรียนใหม่เป็นการล่วงหน้าระยะยาว

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้ทราบ รองลงมาคือด้านการที่ได้มีการกำหนดโครงการเพื่อจะแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับ แต่ขาดเรียนด้วยสาเหตุต่าง ๆ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 20 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของโรงเรียนภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้กำหนดแนวทาง ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดย คำนึงถึงเป้าหมายของแผนงาน หลักเป็นสำคัญ	3.216	0.962	3.217	1.094	-0.01
2	คณะกรรมการได้มีการประเมิน ผลงานของนักเรียนในแง่ผล สัมฤทธิ์ของการเรียน	3.354	0.993	3.354	1.091	-0.01
3	คณะกรรมการได้มีการประเมินผล งานด้านการใช้อาคารสถานที่ ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ อย่างคุ้มค่า	3.283	0.984	3.260	1.200	0.18
4	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบ ข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.159	0.929	3.064	1.124	0.80

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ค้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบ ความเพียงพอของทรัพยากรที่ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.836	0.973	3.024	1.093	-1.60
6	คณะกรรมการได้มีการรวบรวมผล การประเมิน เสนอแนะให้ทุกฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ	2.862	0.999	3.064	1.110	-1.63
7	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลการ ประเมินการปฏิบัติงานเพื่อหา แนวทางแก้ไข	2.889	0.957	3.137	1.046	-2.18
	เฉลี่ย	3.035	0.218	3.160	0.121	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 20 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการประเมินผลงานของนักเรียนในแง่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการประเมินผลงานด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการประเมินผลงานของนักเรียนในแง่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการกำหนดแนวทางประเมินผลการทำงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของแผนงานหลัก

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนคติของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ด้านที่ได้มีการสรุปผลการประเมินการทำงานเพื่อหาแนวทางแก้ไขมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามสถานภาพ เรื่องปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอ หรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้มีการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.929	0.986	3.127	1.116	-2.41 *
2	คณะกรรมการได้มีการจัดลำดับผล การปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียน ภายในกลุ่ม	3.022	1.013	3.112	1.163	-0.73
3	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลของ การปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.862	0.963	2.991	1.078	-1.11
4	คณะกรรมการได้มีการประสานงาน กับ กปอ. กปจ.	3.150	1.026	3.387	1.181	-1.81
5	คณะกรรมการได้ติดตามความ เคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ.	3.110	1.027	3.411	1.210	-2.34 *

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
6	คณะกรรมการได้เสนอแนะแนวทาง แก้ไขหรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ให้ กปอ. กปจ. รับทราบ	2.893	0.940	3.088	1.183	-1.55
7	คณะกรรมการได้รับความร่วมมือ ในการดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุง งานด้านต่าง ๆ จาก กปอ. กปจ.	2.905	1.025	2.991	1.251	-0.66
	เฉลี่ย	2.982	0.113	3.171	0.174	

t (.05, ∞) 1.96

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 21 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการประสานงานกับ กปอ. กปจ. รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ.

คณะกรรมการโดยการเลือกตั้งเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ. รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการประสานงานกับ กปอ. กปจ.

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ด้านการที่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม และด้านการที่ได้มีการติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ. มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 22 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่องวางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอบข่ายของงานภายใน
กลุ่ม และปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัดและแนวนโยบายของ
กปช.

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยวุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิค่าภา ปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้มีการวางแผน ปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง	3.342	0.775	3.258	0.946	0.91
2	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อ นิเทศและติดตามผลการเรียน การสอนโรงเรียนต่าง ๆ ภายใน กลุ่ม	3.235	0.801	3.287	1.053	-0.52
3	คณะกรรมการได้มีการวางแผน หมุนเวียนบุคลากรที่มีความสามารถ ต่าง ๆ เพื่อช่วยปรับปรุง การเรียนการสอนโรงเรียนภายใน กลุ่ม	2.685	1.067	2.746	1.104	-0.51

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วิทยปริญญตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัด สวัสดิการให้แก่ครูภายในกลุ่ม โรงเรียน	2.700	1.091	2.645	1.156	0.44
5	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อ ช่วยเหลือเด็กยากจนของโรงเรียน ต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	2.675	1.111	2.583	1.133	0.60
6	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อ จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรัก การเรียนรู้ มีระเบียบ มีศีลธรรมและ คุณธรรม	3.164	1.008	3.306	0.991	-1.30
	เฉลี่ย	2.966	0.312	2.969	0.345	0.16

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 22 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียน มีระเบียบ มีศีลธรรมและคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านการที่ได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่นี้ตอบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 23 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่อง พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการทำเป็น
การปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบ และอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายใน กลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ	3.621	0.948	3.550	0.990	0.68
2	คณะกรรมการได้มีการชี้แจงข้อ บกพร่องของแผนหรือโครงการที่ แต่ละโรงเรียนเสนอให้โรงเรียน ได้ทราบ	3.150	0.989	3.153	1.090	-0.03
3	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อ ปรับปรุงแผนงานหรือโครงการของ โรงเรียนเพื่อให้มีความเป็นไปได้ สูงขึ้น	3.221	0.906	3.263	1.066	-0.39

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
4	คณะกรรมการได้ยึคแผนหรือ โครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ	3.371	0.924	3.607	0.914	-2.35*
5	แผนงานหรือโครงการที่จะได้รับ อนุมัติจากคณะกรรมการ คณะ กรรมการได้มีการพิจารณาถึง ความเป็นไปได้	3.257	1.089	3.296	0.970	-0.35
6	คณะกรรมการได้พิจารณาถึงแผนงาน หรือโครงการด้านวิชาการ	3.314	0.960	3.440	1.004	-1.13
	เฉลี่ย	3.322	1.648	3.384	0.177	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 23 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ รองลงมาคือด้านการที่ได้มีการยึดแผนหรือโครงการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีเห็นว่า คณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการที่ได้มีการยึดแผนหรือโครงการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ รองลงมาคือ ด้านการที่ได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ด้านการที่ได้มีการยึดแผนหรือโครงการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้นพบว่า มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 24 เปรียบเทียบบทบาทความหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ความทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดนุกาหาร
จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่องพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการฝึกอบรม สัมมนาบุคลากรไว้อย่างต่อเนื่อง	2.857	0.949	2.894	0.955	-0.36
2	คณะกรรมการได้เสนอแนะโครงการที่สำคัญ ๆ ในการพัฒนาบุคลากรให้โรงเรียนได้เลือกตามต้องการ	2.728	1.002	2.923	1.030	-1.76
3	การพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่	3.078	1.011	3.378	1.103	-2.61*
4	คณะกรรมการได้มีการเสนอแนะให้โรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากรด้านอื่น ๆ นอกจากการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอน	2.921	1.032	3.038	1.037	-1.08

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาบุคลากร	2.585	1.032	2.679	1.055	-0.82
6	คณะกรรมการได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการ เป็นสำคัญ	2.950	0.992	3.239	1.101	-2.55*
	เฉลี่ย	2.853	0.174	3.026	0.251	

t (.05, ∞) 1.96

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 24 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาดุษฎีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่ รองลงมาคือด้านการที่ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการ เป็นสำคัญ

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาดุษฎี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่ รองลงมาคือด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการ เป็นสำคัญ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ด้านการพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่ และด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการ เป็นสำคัญ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้น พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 25 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
นุ่กอาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่องจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียน
ภายในกลุ่ม และชุมชนเพื่อค้ำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม	3.007	1.042	3.181	1.107	-1.50
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน	3.142	1.110	3.239	1.185	-0.77
3	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชนในแต่ละรอบปี	2.657	1.098	2.846	1.150	-1.55
4	คณะกรรมการได้แสวงหาสถานที่ของเอกชนเพื่อใช้เป็นแหล่งปฏิบัติงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.235	0.895	2.301	1.065	-0.62

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้จัดโครงการแสวงหาความร่วมมือ ช่วยเหลือในด้านการพยาบาล การเงินจากท้องถิ่น	2.457	0.999	2.488	1.024	-0.28
6	คณะกรรมการได้มีการเชิญผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาต่าง ๆ จากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	2.542	1.108	2.512	1.092	0.26
	เฉลี่ย	2.673	0.342	2.761	0.389	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 25 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาดุษฎีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน รองลงมาคือ ด้านการจัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วม

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาดุษฎี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือด้านคณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน รองลงมาคือด้านคณะกรรมการได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนได้เข้ามีส่วนร่วม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

ตาราง 26 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่องเสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำ แบบของงบประมาณประจำปีของ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.864	1.133	3.143	1.151	-2.24*
2	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการ ติดตามผลการใช้งบประมาณของแ ละโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.657	1.085	2.732	1.090	-0.63
3	คณะกรรมการได้ควบคุมการใช้ง บประมาณให้ตรงตามเป้าหมายของ แผนในแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.571	1.126	2.760	1.144	-1.53
4	คณะกรรมการได้เสนอแนะจำนวน เงินหรือวงเงินงบประมาณประจำปี ที่โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มควร จะได้รับ	2.507	1.232	2.837	1.222	-2.46*

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีการสำรวจความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียนภายในกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะงบประมาณประจำปี	2.642	1.080	2.980	1.172	-2.77*
6	คณะกรรมการได้ยักหลักในการทำงบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน	2.800	1.213	3.167	1.231	-2.76*
	เฉลี่ย	2.673	0.135	2.936	0.190	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 26 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาดุษฎีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้ยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาดุษฎี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปีของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้ยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4 ด้าน อีก 2 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 27 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่องติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของ
ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานในแต่ละโรงเรียน	3.295	1.003	3.267	1.021	0.24
2	คณะกรรมการให้ความเป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครู	3.592	0.996	3.636	1.132	-0.38
3	คณะกรรมการได้เสนอแนะชี้แจงและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติ ให้คณะครูได้ทราบ	3.371	1.006	3.488	1.088	-1.03

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิปริญญาโท (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องรางวัลต่าง ๆ ที่ให้คุณให้โทษแก่ข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียน	3.078	1.080	3.086	1.123	-0.06
5	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาขอถอนจากข้าราชการครูที่ถูกลงโทษทางวินัย	2.521	1.141	2.483	1.193	0.30
	เฉลี่ย	3.171	0.407	3.192	0.448	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 27 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาศรีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้ให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับความประพฤติของครู รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้เสนอแนะชี้แจงและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติให้คณะครูได้ทราบ

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาศรี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับความประพฤติของครู รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้เสนอแนะชี้แจงและกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติให้คณะครูได้ทราบ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 28 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
นุถุการ จําแนกตามคุณวุฒิ เรื่อง เสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของ
ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		X	S	X	S	
1	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะ ในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของ ข้าราชการครู	3.607	1.009	3.645	1.168	0.33
2	คณะกรรมการได้มีการกำหนดกลุ่ม บุคคลเพื่อทำหน้าที่พิจารณาความดี ความชอบเป็นการเฉพาะ	3.228	1.153	3.124	1.230	0.81
3	คณะกรรมการได้มีการสำรวจทัศนะ ของข้าราชการครูที่มีต่อหลักเกณฑ์ ในการพิจารณาความดีความชอบ	3.050	1.034	2.995	1.150	0.46
4	คณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์ ที่ระบุปริมาณและคุณภาพของงาน สำหรับพิจารณาความชอบไว้อย่าง ชัดเจน	3.442	1.020	3.401	1.123	0.35

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่คงปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (n 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการ กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณา ความถี่ความชอบของข้าราชการ ครู	3.473	1.089	3.693	1.097	-1.80
	เฉลี่ย	3.351	0.198	3.356	0.278	

t (.05, ∞) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 28 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก คือ ด้านคณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครู รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์ เพื่อใช้ในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการครู

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 29 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
มุกดาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่อง วางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติ
ประถมศึกษาเพื่อให้เด็กเขาเรียนอย่างทั่วถึง

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารให้ ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้ รับทราบ	3.442	1.081	3.492	1.066	-0.43
2	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการ เพื่อจะแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับ แต่ขาดเรียนกวดสวดเหตุผลต่าง ๆ	3.207	1.056	3.258	1.047	-0.45
3	คณะกรรมการได้แสวงหาความ ร่วมมือจากทางอำเภอเพื่อสำรวจ เด็กที่จะเข้าเรียนใหม่	3.085	1.083	3.158	1.100	0.59

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่อาจปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
4	คณะกรรมการได้วางแผนเพื่อสำรวจปริมาณเด็กที่จะเข้าเรียนใหม่เป็นการล่วงหน้าในระยะยาว	3.271	1.092	3.201	1.116	-0.56
5	คณะกรรมการได้เสนอให้มีการลงโทษผู้ปกครองเด็กที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา	2.614	1.221	2.531	1.217	-0.62
	เฉลี่ย	3.123	0.312	3.128		

t (.05, ∞) 1.96

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 29 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาดุษฎีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้รับทราบ รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้กำหนดโครงการเพื่อจะแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับ แต่ขาดเรียนด้วยสาเหตุต่าง ๆ

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาดุษฎี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาได้รับทราบ รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้กำหนดโครงการเพื่อจะแก้ปัญหาเด็กในเกณฑ์บังคับแต่ขาดเรียนด้วยสาเหตุต่าง ๆ

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบ ความเพียงพอของทรัพยากรที่ใช้ ของโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.821	0.984	2.966	1.035	-1.32
6	คณะกรรมการได้มีการรวบรวมผล การประเมิน เสนอแนะให้ทุกฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ	2.764	1.022	3.057	1.036	-2.61*
7	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลการ ประเมินการปฏิบัติงานเพื่อหาแนว ทางแก้ไข	2.878	0.978	3.038	1.004	-1.48
	เฉลี่ย	3.046	1.004	3.167	1.027	

t (.05, 4) 1.96

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 30 อธิบายไว้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานของนักเรียนในแง่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้กำหนดแนวทางประเมินผลการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของแผนงานหลักเป็นสำคัญ

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานของนักเรียนในแง่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ด้านที่คณะกรรมการมีการประเมินผลงานด้านการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า และด้านคณะกรรมการได้มีการรวบรวมผลการประเมินเสนอแนะให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้นพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่นัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 31 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัด
นุคดาหาร จำแนกตามคุณวุฒิ เรื่อง ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษา
อำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิ ต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1	คณะกรรมการได้มีการเก็บรวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.750	1.074	3.229	0.968	-4.28*
2	คณะกรรมการได้มีการจัดลำดับ ผลการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียน ภายในกลุ่ม	2.907	1.118	3.153	1.026	-2.08*
3	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลของ การปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละ โรงเรียนภายในกลุ่ม	2.764	1.015	3.000	0.990	-2.15*
4	คณะกรรมการได้มีการประสานงาน กับ กปอ. กปจ.	2.878	0.978	3.038	1.004	-1.48

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อที่	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดย วุฒิปริญญาตรี (n = 141)		คณะกรรมการ โดยวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี (n = 209)		t
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
5	คณะกรรมการได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ.	3.164	1.110	3.287	1.071	-1.03
6	คณะกรรมการได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ให้ กปอ. กปจ. รับทราบ	2.957	1.024	2.971	1.047	-0.13
7	คณะกรรมการได้รับความร่วมมือในการดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ จาก กปอ. กปจ.	2.919	1.109	2.946	1.116	-0.23
	เฉลี่ย	2.955	0.138	3.089	0.134	

t (.05, ∞) 1.96

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ในตาราง 31 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไป เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ. รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ให้ กปอ. กปจ. รับทราบ

คณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าคณะกรรมการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ เมื่อพิจารณาารวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่คณะกรรมการให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือ ด้านคณะกรรมการได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ. รองลงมาคือ ด้านคณะกรรมการได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาพบว่า ด้านคณะกรรมการได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม และด้านที่คณะกรรมการได้มีการสรุปผลของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น ๆ นอกนั้น พบว่ามีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การจัดลำดับความสำคัญในบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร

ตาราง 32 ลำดับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร

ลำดับที่	บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
1	พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการ ดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ภายในกลุ่ม	3.359	1.142
2	เสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของ ข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน	3.306	1.102
3	ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของ ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน	3.252	1.090
4	ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม	3.140	1.030
5	วางแผน สืบรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติ ประถมศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง	3.059	1.111

ตาราง 32 (ต่อ)

ลำดับที่	บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ	คณะกรรมการ (n = 350)	
		$\bar{X}$	S
6	ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการประมณศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประมณศึกษาจังหวัดมอบหมาย	3.058	1.067
7	พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม	2.961	1.036
8	วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอขายของงานภายในกลุ่มและปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และแนวนโยบายของ สปช.	2.966	1.041
9	เสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม	2.839	1.170
10	จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อกำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	2.734	1.084

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีการปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม อยู่ในระดับปานกลาง บทบาทที่เห็นว่ามี การปฏิบัติมากเป็นอันดับแรกคือ เรื่อง พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียน

แต่ละโรงเรียนภายในกลุ่มมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ เรื่องการเสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีสถานภาพและคุณวุฒิต่างกัน โดยพิจารณารวมทุกด้าน

ตาราง 33 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีคุณวุฒิต่างกัน โดยพิจารณารวมทุกเรื่อง

บทบาทที่ของปฏิบัติ	คณะกรรมการที่มี วุฒิปริญญาตรี ขึ้นไป (n = 141)		คณะกรรมการที่มี วุฒิต่ำกว่า ปริญญาตรี (n = 209)		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบรวมทุกเรื่อง	3.010	0.089	3.107	0.079	-1.39

$$t (0.05, \infty) 1.96$$

จากตาราง 33 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นไปเห็นว่า คณะกรรมการได้ปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณารวมทุกเรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีที่เห็นว่า คณะกรรมการได้ปฏิบัติบทบาท

ตามหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณาารวมทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทัศนะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่ม ที่มีต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาารวมทุกเรื่อง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน โดยพิจารณาารวมทุกเรื่อง

บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	คณะกรรมการ โดยตำแหน่ง (n = 225)		คณะกรรมการ โดยการเลือกตั้ง (n = 125)		t
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบรวมทุกเรื่อง	3.042	0.624	3.113	0.709	-1.25

$t_{(.05, \infty)} 1.96$

จากตาราง 34 อธิบายได้ดังนี้

คณะกรรมการโดยตำแหน่งเห็นว่า ได้ปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณาารวมทุกเรื่องอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการโดยการเลือกตั้งที่เห็นว่า คณะกรรมการได้ปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณา

รวมทุกรื่อง อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของคณะกรรมการทั้งสองกลุ่ม
ที่คอบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
เพื่อพิจารณารวมทุกรื่อง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่

ระดับ .05

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริง ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร
2. เพื่อจัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร
3. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปรดังนี้
 - 3.1 สถานภาพเดิมของคณะกรรมการ
 - 3.2 คุณวุฒิของคณะกรรมการ

สมมติฐานการวิจัย

1. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสถานภาพเดิมต่างกัน มีทัศนะตอบบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีทัศนะตอบบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีจริงในปีการศึกษา 2525 ทั้งหมด 32 กลุ่ม จำนวน 353 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยศึกษารายละเอียดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเกณฑ์สมรรถภาพของผู้บริหารการศึกษาไทย ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่คณะกรรมการร่างหลักสูตรแขนงวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้กำหนดขึ้น วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จากระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 หมวด 3 ข้อ 12 ซึ่งได้กำหนดงานตามหน้าที่รับผิดชอบไว้ 10 ประการ คือ

1. วางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามข้อบ่งชี้ของงานภายในกลุ่ม และปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และแนวนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม
3. พิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม
4. จัดให้มีการประสานงานและร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่ม และชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
5. เสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม
6. ติดตามผลการปฏิบัติงานและดูแลความประพฤติของข้าราชการครูภายในกลุ่ม
7. เสนอแนะการพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูในระดับกลุ่มโรงเรียน

8. วางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา เพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง

9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม

10. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือ

คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัว และหนังสือขอความร่วมมือส่วนตัวของผู้วิจัยในการช่วยตอบแบบสอบถามไปยังประธาน กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหารทุกคน โดยขอความร่วมมือให้ประธาน กลุ่มทุกกลุ่มเป็นผู้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามภายในกลุ่มของตัวเอง ส่งไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ พร้อมกันนี้ผู้วิจัยได้ไปขอความร่วมมือจาก หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกท่านให้ช่วยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มต่าง ๆ ในเขตรับผิดชอบ แล้วผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนที่อำเภอ ภายในระยะเวลาที่กำหนด ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืน 350 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.15 เป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ ได้ทุกฉบับ

4.2 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน สามารถจำแนกตามตัวแปรที่ต้องการ ศึกษาได้ดังนี้

4.2.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโดยตำแหน่ง จำนวน 225 ฉบับ

4.2.2 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโดยการเลือกตั้ง จำนวน

125 ฉบับ

4.2.3 คณะกรรมการบริหารกลุ่มที่มีวุฒิปัญญาครีขึ้นไป จำนวน

141 ฉบับ

4.2.4 คณะกรรมการบริหารกลุ่มที่มีผู้ต่ำกว่าปริญญาตรี

จำนวน 209 คน

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแบบสอบถาม โดยใช้เครื่องคำนวณกลของ

CHULALONGKORN Center IBM - 3031 - 4M VSI - VMSP - 1.0

โดยใช้โปรแกรม SPSSX คำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. คะแนนเฉลี่ย
2. ค่าความแปรปรวนของคะแนน
3. อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้ในการแจกแจง

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. บทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งถือเอาค่าเฉลี่ย (mean) เป็นเกณฑ์ตัดสิน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง คือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49

2. การจัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่า บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 มีความสำคัญเรียงตามลำดับได้ดังต่อไปนี้

1. เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในกลุ่ม
2. เรื่องการเสนอแนะพิจารณาความดีความชอบประจำปีของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

3. เรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานและคุณภาพผลผลิตของข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน

4. เรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม

5. เรื่องการวางแผนสำรวจและดำเนินการตามพระราชบัญญัติประถมศึกษาเพื่อให้เด็กเข้าเรียนอย่างทั่วถึง

6. เรื่องการปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอหรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย

7. เรื่องการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพัฒนาบุคลากรภายในกลุ่ม

8. เรื่องการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนตามขอขายของงานภายในกลุ่มและปฏิบัติให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของอำเภอ จังหวัด และแนวนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

9. เรื่องการเสนอแนะงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม

10. เรื่องการจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

3. เปรียบเทียบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

3.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีสถานภาพต่างกัน มีทัศนะตอบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณารวมทุกเรื่อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีคุณวุฒิต่างกัน มีทัศนะตอบบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณารวมทุกเรื่อง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายสามารถแยกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การจับลำดับความสำคัญของบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหาร กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร

จากการศึกษาพบว่า เรื่องที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรก คือเรื่องการศึกษาให้ ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนในกลุ่ม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนเป็นองค์การการบริหารระดับต่ำสุดของระบบ บริหารการศึกษา โรงเรียนเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติ ที่ได้นำเอานโยบาย แผนงาน หลักสูตร ฯลฯ ที่ทางหน่วยงานระดับสูงวางไว้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้งานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ เกี่ยวกับเรื่องนี้ วิจิตร ศรีสอาน ได้กล่าวไว้ว่า "ถ้าอยากรู้ว่า ระบบ บริหารการศึกษาทั้งหมดมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเพียงใดต้องไปอยู่ที่โรงเรียน" (วิจิตร ศรีสอาน 2523 : 46 - 47) และ เสถียร เหลืองอร่าม ยังได้กล่าวถึง ความสำคัญของแผนงานไว้ว่า "การวางแผนเป็นหน้าที่สำคัญอันดับหนึ่งของการจัด องค์การ ไม่ว่าจะการจัดองค์การหรือการควบคุมงานต่างก็อาศัยการวางแผนทั้งสิ้น เพราะ การวางแผนเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ซึ่งถือเป็นหลักในการจัดองค์การ" แสดงว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหารได้ตระหนักถึงความ สำคัญของแผนงานเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราโมทย์ จิตบรรจง ที่ได้ทำการศึกษาทัศนะของครูตงานบริหารของครูใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พัทลุง โดยศึกษาจากพฤติกรรมการบริหาร 7 ด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ครูมีทัศนะ ต่อพฤติกรรมการบริหารของครูใหญ่อยู่ในระดับปานกลางและมีทัศนะอยู่ในเกณฑ์สูง

ในคํานําคูใหญ่กำหนดแผนระยะสั้น ระยะยาวโดยให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน
(ปราโมทย์ จิตบรรจง 2522 : 62)

แผนงานที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร
เห็นว่ามีค่าสำคัญมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ คํานําวางแผนปรับปรุงงานด้านวิชาการ
ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า งานวิชาการเป็นงานหลักและถือเป็นหน้าที่โดยตรงอัน
สำคัญยิ่งของโรงเรียน แต่ที่สำคัญนั้นจะเห็นว่า ตามหมู่บ้านต่าง ๆ บรรดาผู้ปกครอง
นักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพกานเกษตรกร ทำนา ทำไร่ ไม่ค่อยมีเวลาที่จะมา
เอาใจใส่ดูแลการเรียนการศึกษาลูก ๆ มากนัก ผู้ปกครองเหล่านั้นเข้าใจว่า ครู
มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนหรือคอยประสาทวิชาความรู้ให้แก่เด็ก ๆ นักเรียนจะมี
ความรู้มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับครู กลับกับปัจจุบันนี้ทางราชการได้ประกาศ
เปลี่ยนหลักสูตรใหม่ ซึ่งมีกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนเนื้อหาสาระของหลักสูตร
ได้เปลี่ยนรูปต่างไปจากหลักสูตรเก่าโดยสิ้นเชิง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจ ไม่
สามารถที่จะบอกหรือสอนลูกตามแนวทางของหลักสูตรใหม่ได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ งานด้าน
วิชาการจึงเป็นงานที่ทางโรงเรียนจะต้องเอาใจใส่มากเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับ
งานวิจัยของ บัญชา นภัชยเทพ ที่ได้ทำการศึกษาค้นหาของครู ผู้ปกครองนักเรียน
ในภาคเหนือเกี่ยวกับงานบริหารการประถมศึกษา พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญใน
งานด้านต่าง ๆ เรียงความลำดับจากมากที่สุด ดังนี้ งานวิชาการ การเงิน กิจกรรม
นักเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชน (บัญญัติ นภัชยเทพ 2520 : 68)

เรื่องที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร
เห็นว่ามีค่าสำคัญรองลงมาคือ เรื่องการเสนอแนะพิจารณาความดีความชอบของ
ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ทฤษฎีการในการ
บริหารอันประกอบไปด้วยองค์สี่ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์
(Material) และการจัดการ (Management) คนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ

ที่สุด ถ้าคนมีขวัญ กำลังใจในการทำงานสูง ย่อมจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ในองค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้กล่าวไว้ว่า "งานขององค์การจะดำเนินไปได้ดีเพียงไรก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของคน แม้ว่า... องค์การจะมีอุปกรณ์ทางการบริหาร เช่น เงิน วัสดุอุปกรณ์ก็สักเพียงไรก็ตาม แต่คนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การนั้น ๆ มีความสามารถไม่เหมาะสมตามจุดหมายในการดำเนินการขององค์การนั้นแล้ว งานขององค์การนั้นก็ย่อมจะไม่ได้รับผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้" (พันธ์ หันนาคินทร์

2526 : 4)

หนึ่ง วิทยุ สาร ได้สรุปขอบข่ายของงานบริหารบุคคลไว้ว่ามี 4 หมวด คือ การให้โถมซึ่งบุคคล การบำรุงรักษา การพัฒนาและการให้พ้นจากงาน (วิทยุ สาร 2517 : 9) จะเห็นว่าการให้ความดีความชอบเป็นงานหนึ่งที่จะต้องทำ ซึ่งจัดอยู่ในหมวดการบำรุงรักษา เรื่องนี้ พันธ์ หันนาคินทร์ ได้ให้ความเห็นไว้ว่า "ถ้าหากจะผูกกันตามหลักของความยุติธรรมแล้ว ระบบความดีความชอบย่อมจะถูกต่อต้านความเป็นจริงทั้งทางโลกและทางธรรม กล่าวคือ คนทำดี ขยันขันแข็ง และโถมทำประโยชน์ต่อหน่วยงานมาก ก็ควรจะได้รับผลตอบแทนความดีที่ไ้กระทำลงไปนั้น คนที่โ้คังใจทำงานและไ้ผลตอบแทนทันตาเห็นก็ย่อมจะมีกำลังใจในการทำงานต่อไป ขวัญของคนคนนั้นก็ย่อมจะสูงขึ้น นอกจากจะไ้เงินซึ่งเป็นผลตอบแทนที่เป็นตัวคนแล้ว ยังมีความหมายถึงความก้าวหน้าหรือความสำเร็จในการทำงานด้วย" (พันธ์ หันนาคินทร์

2523 : 90)

เกี่ยวกับเรื่องนี้ ด้านที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มเห็นว่ามีสำคัญมาเป็นอันดับหนึ่งคือด้านการเสนอแนะในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ถือเป็นหน้าที่โดยตรงของคณะกรรมการที่มีกำหนดไว้ในระเบียบและที่สำคัญนั้น คณะกรรมการฯ อาจเห็นว่า การพิจารณาความดีความชอบโดยคณะบุคคล

ย่อมจะเกิดความเป็นธรรมได้มากกว่าที่จะให้คนคนเดียวทำอย่างแน่นนอน การบำรุงรักษา
ขวัญของบุคลากรในหน่วยงานให้มีระดับขวัญที่อยู่เสมอ ย่อมจะช่วยอำนวยให้เกิดสมรรถนะ
ในการทำงานสูง งานมีประสิทธิภาพสูง ซึ่งถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญยิ่งในการบริหาร
งานบุคคล เพราะถือเป็นนโยบายที่สำคัญของทุกหน่วยงาน จะเห็นได้จากการศึกษาของ
คำรัส อาริรัตน์ ที่ได้ทำการศึกษาโดยการวิเคราะห์บทความเกี่ยวกับการบริหารงาน
บุคคลจากวารสารภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2517 - 2521 พบว่า ทั้งในด้านความ
มุ่งหมายในการเขียนบทความของผู้เขียน แนวคิด ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา
ผู้เขียนบทความและเนื้อเรื่องบทความ ได้เสนอบทความเกี่ยวกับการบำรุงรักษามูลค่า
มากที่สุด (คำรัส อาริรัตน์ 2521 : 95) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ
นรพักตร์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารการศึกษาโรงเรียน
มัธยมในส่วนภูมิภาค พบว่าการบริหารงานบุคคล ด้านการบำรุงรักษามูลค่า มีการ
ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (สุวรรณ นรพักตร์ 2524 : 65) ดังนั้น การที่คณะกรรมการ
ให้ความสนใจในการพิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครูอยู่ในระดับสูง จึงเป็น
เรื่องที่เป็นไปได้ตามสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ดังกล่าวแล้ว

อนึ่ง เรื่องการจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ
ภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นเรื่องที่คณะกรรมการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง แต่จัดลำดับความสำคัญ
ไว้เป็นอันดับสุดท้าย ทั้งที่เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญเพราะเป็นนโยบายของสำนักงานคณะ
กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จะให้โรงเรียนต่าง ๆ และชุมชนมีการประสานงาน
และร่วมมือกันเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้ก้าวรุดหน้าไป ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า
ปัจจุบันนี้โรงเรียนประถมศึกษาที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติได้รับการจัดสรร
งบประมาณจาก สปช. คือเงิน รายหัวของนักเรียน เงินค่าวัสดุอุปกรณ์ตามหลักสูตร
ใหม่ เงิน วัสดุสำนักงาน เป็นต้น โรงเรียนแต่ละโรงเรียนถูกกำหนดให้เป็นหน่วยงานย่อย

ที่จะต้องดำเนินการเกี่ยวกับการเงินให้ถูกต้องตามระเบียบของการเบิกจ่ายของ
กระทรวงการคลัง ทำฎีกาเบิกเงินเองทั้งสิ้น ระบบการดำเนินงานของโรงเรียน
ประถมศึกษาเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพการณ์ที่เป็นจริงต่าง ๆ ดังกล่าว น่าจะเป็น
ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ความจำเป็นในการที่จะพึ่งพาอาศัยกัน ทั้งในค่านิสิตอุปการะและ
บุคลากรลดลงไป เป็นสาเหตุที่เชื่อมโยงไปถึงการประสานงานร่วมมือกันระหว่าง
โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มอยู่ในระดับที่น้อย

ในค่านความสัมพันธ์ร่วมมือกันกับชุมชนนั้น สาเหตุสำคัญที่ทำให้ความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับน้อยและถูกจัดไว้เป็นลำดับสุดท้าย โดยเฉพาะ
ค่านการแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือในค่านทรัพยากร การเงินจากท้องถิ่น อาจ
เป็นเพราะว่าโรงเรียนไม่รู้จักนำทรัพยากรในท้องถิ่นออกมาใช้ เช่น การเชิญผู้มี
ความรู้ ความสามารถในค่านต่าง ๆ มาร่วมเป็นวิทยากร โรงเรียนไม่พยายาม
แสวงหาแหล่งทรัพยากรในท้องถิ่น แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ สุบรรณ จันทร์คุณา ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องงานบริหารการศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคเหนือ พบว่า ปัญหา
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีดังนี้คือ โรงเรียนปล่อยให้ประชาชนมาหา
แทนที่จะไปหาประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ใคร่สนใจการศึกษาของบุตรหลาน ไม่
ทราบจุดหมายปลายทางอันถูกต้องของการศึกษาว่าจัดเพื่ออะไร การติดต่อกันระหว่าง
โรงเรียนกับชาวบ้านส่วนใหญ่จะเป็นไปในรูปงานก่อสร้าง หาเงิน (สุบรรณ จันทร์คุณา
2518 : 307) และงานวิจัยของ สมบัติ หนูไฟโรจน์ ที่ทำการศึกษาเรื่องเดียวกัน
ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ พบว่า ค่านความ
สัมพันธ์กับชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด (สมบัติ หนูไฟโรจน์ 2518 : 208)

ประเด็นที่ 2 เปรียบเทียบทัศนคติของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม
ศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร ที่มีต่อบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม
โรงเรียนประถมศึกษา

เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งกับที่เป็นกรรมการโดยการเลือกตั้ง ที่มีบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นคณะกรรมการโดยตำแหน่งกับที่เป็นคณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง มีทัศนะบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณาทุกเรื่อง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การทำงานในรูปขององค์คณะบุคคลนั้นจะต้องถือเสียงข้างมากเป็นสำคัญ แม้ว่าอาจมีบางสิ่งบางอย่างที่คณะกรรมการมีความเห็นขัดแย้งกัน แต่เมื่อมีการถกเถียงหรือเปิดโอกาสให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางแล้ว มติออกมาอย่างไร ก็จะต้องเป็นไปตามนัยแห่งมตินั้น ๆ กอปรกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มมีกำหนดไว้ในระเบียบของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2523 อย่างชัดเจน ดังนั้นไม่ว่าใครจะเข้ามาเป็นกรรมการ ก็ต้องยึดระเบียบนั้นเป็นแนวทางปฏิบัติและเหตุผลที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ประสิทธิภาพในการทำงานตามรูปแบบของคณะกรรมการ เพราะส่วนงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพึงจะกำหนดระเบียบนี้ขึ้นใช้เมื่อไม่กี่ปีมานี้เอง การบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการได้ถูกกำหนดขึ้นตามระเบียบนี้ คณะกรรมการเหล่านี้ต่างก็มีประสิทธิภาพในการทำงานตามรูปแบบของคณะกรรมการเท่า ๆ กัน จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนี้น่าจะเป็นสาเหตุให้คณะกรรมการทั้งสองกลุ่มมีทัศนะบทบาทตามหน้าที่ไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีหลายด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่น ด้านแผนงานหรือโครงการที่จะได้รับอนุมัตินั้น

คณะกรรมการได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ ถ้าเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ยจะเห็นว่า คณะกรรมการโดยการเลือกตั้งมีความเห็นว่าได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่มากกว่าคณะกรรมการโดยตำแหน่ง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะกรรมการที่มาจาก การเลือกตั้ง เป็นครูที่มาจากสายงานผู้ปฏิบัติการสอนมีอำนาจในการตัดสินใจเป็นเพียงบางเรื่อง ดังนั้น ในการปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องยึดแผนหรือโครงการที่วางไว้เป็นแนวทาง ในการปฏิบัติ แผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ก่อนที่จะไปรับอนุมัตินั้น จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นไปได้ ซึ่งต่างกับคณะกรรมการโดยตำแหน่งที่มาจากสายงานผู้บริหาร เป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจจะสั่งเปลี่ยนแปลงอะไร เมื่อใดก็ยอมทำได้ เพราะผู้บริหารต้องรับผิดชอบงานทุกอย่างในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการวางแผนของผู้บริหารการศึกษา พบว่า เมื่อเปรียบเทียบกระบวนการวางแผนเป็นรายด้าน ปรากฏว่า ผู้บริหารกับครูมีทัศนะต่อการวางแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2526 : 99)

เปรียบเทียบทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิ ปริญญาตรีขึ้นไป กับคณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี ที่มีคอบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา

จากการศึกษาพบว่า คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่มีวุฒิ ปริญญาตรีขึ้นไปกับที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีทัศนะคอบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณารวมทุกเรื่องมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารงานตามรูปแบบคณะกรรมการเป็นงานใหม่ กรรมการทุกคนต้องศึกษาค้นคว้าตามหน้าที่รับผิดชอบด้วยตนเอง ดังนั้น ตัวแปรด้านคุณวุฒิ จึงไม่อาจเป็นตัวกำหนดหรือบ่งชี้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนได้ว่า คนที่มีวุฒิปริญญาจะมีความเข้าใจใน

บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบได้ตีไปกว่าคนที่มีความรู้ต่ำกว่าปริญญา เพราะต่างก็ต้องลงมือศึกษาใหม่เองทั้งสิ้น แต่เมื่อแยกพิจารณาเป็นเรื่องและเป็นรายคนพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่หลายด้าน เช่น เรื่องการวางแผนปรับปรุงโรงเรียนด้านการยึดแผนหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เมื่อเปรียบเทียบจากค่าเฉลี่ย จะเห็นว่าคณะกรรมการที่มีความรู้ต่ำกว่าปริญญาตรี เห็นว่าคณะกรรมการได้ยึดแผนงานหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับที่มากกว่าคณะกรรมการที่มีความรู้ปริญญาตรีที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการที่มีความรู้ปริญญาตรีขึ้นไปมีโอกาสศึกษาค้นคว้ามากกว่า ทำให้มีความเชื่อมั่น มีความเข้าใจในระบบแบบแผน มีความรู้ มีหลักการและเหตุผลในการปฏิบัติงานดีกว่า เฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการวางแผนงาน เพราะในปัจจุบัน วิชาการวางแผนยังมีการถ่ายทอดอยู่ในวงจำกัด มีการเรียนการสอนอยู่ในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ดังนั้น โอกาสที่ครูปริญญาจะเข้าใจในเรื่องการวางแผนจึงมีมากกว่า ทั้งงานวิจัยของ จาคอบสัน ที่พบว่า ศึกษาธิการมลรัฐอลิโนยส์ที่มีความรู้ปริญญาเอกกับที่มีความรู้ต่ำกว่าปริญญาเอกมีความรู้ในเรื่องการวางแผนระยะยาวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Jacobson, 1978 : 5232-A) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ด้านการลงมือปฏิบัติตามแผน ผู้บริหารที่มีความรู้ต่ำกว่าผู้บริหารที่มีความรู้สูงมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ 2526 : 95)

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. จากการศึกษาพบว่า บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหาร มีหลายเรื่องที่คณะกรรมการ

เห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ไม่พึงพอใจนัก โดยเฉพาะเรื่องจัดให้มีการประสานงาน และร่วมมือระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นอกจาก จะมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยแล้ว เมื่อจัดอันดับจะอยู่ในอันดับสุดท้าย ทั้งที่เรื่องนี้มี ความสำคัญเพราะเป็นนโยบาย ควรที่ผู้บริหารจะใส่ใจคอยบรม สัมมนาคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้คณะกรรมการเข้าใจในบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบดียิ่งขึ้น สามารถประสานงานร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และที่สำคัญคณะกรรมการจะ สามารถหรือรู้จักนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาประยุกติใช้เพื่อเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้า ให้แก่วงการประถมศึกษาได้อย่างเหมาะสม ถ้ายังขึ้นปล่อยให้ตกอยู่ในสภาพเช่นนี้โดยไม่คิดที่จะหาทางแก้ไข งานบริหารในรูปแบบของคณะบุคคลก็คงไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง หรือแตกต่างจากความเป็นมาในอดีตคือ "อยู่แบบตัวใครตัวมัน" หรือ อยู่ในลักษณะ "ข้าแก่คนเดียว" ดังที่ ปรีชา คัมภีรปกรณ์ กล่าวไว้ว่า "...จากสภาพที่เป็นจริง พบว่าในบางท้องที่โรงเรียนสองแห่งอยู่ใกล้กัน ไม่สามารถที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ร่วมกันได้...ผลที่เกิดขึ้นก็คือ โรงเรียนหนึ่งขาดทรัพยากรเป็นอันมาก ในขณะที่อีก โรงเรียนหนึ่งมีทรัพยากรอย่างเหลือเฟือ" (ปรีชา คัมภีรปกรณ์ 2524 : 168)

2. การทบทวนบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบทั้ง 10 เรื่อง ของคณะกรรมการ บริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา โดยเน้นบทบาทที่สามารถปฏิบัติได้จริง โดยเฉพาะบทบาท เกี่ยวกับการประสานงาน บทบาทในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การเน้นบทบาททั้ง 2 ด้านนี้ ย่อมจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานในกลุ่มโรงเรียนได้มากขึ้น

3. การปรับปรุงโครงสร้างของคณะกรรมการบริหารกลุ่มให้มีลักษณะเป็นองค์กรถาวร ซึ่งจะทำให้มีทรัพยากรเป็นของตนเอง อันจะเอื้อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติหน้าที่ได้มากขึ้น

4. การกำหนดสิ่งจูงใจเพื่อตอบแทนแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ก็จะก่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้ทางหนึ่ง

ข. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้ศึกษาบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ในจังหวัดอื่น ๆ
หรือศึกษาทั่วราชอาณาจักร
2. ควรจะได้ศึกษาบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร
กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ศึกษาตามทัศนะ
ของครู หรือคณะกรรมการประถมศึกษา คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด
3. ควรจะได้ทำการศึกษา ปัญหาในการดำเนินงานตามบทบาทตามหน้าที่
รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มตามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน
ประถมศึกษา

บรรพบุรุษ

บรรณานุกรม

- กิตติมา ปรีดีคิลก ทฤษฎีบริหารองค์การ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524, 334 หน้า อักษรสำเนา
- ✓ กำนัน กิตติภูมิชัย "บทบาทของคณะกรรมการกับการบริหารราชการไทย" ศูนย์ศึกษา : 62 - 77 กรกฎาคม - สิงหาคม 2514
- แก่น ประชาบาล (นามแฝง) "ประณตศึกษารูปแบบใหม่ เค้านแห่งความวุ่นวายและสามัคคีเภท" สยามรัฐ 17 มีนาคม 2524 หน้า 5
- ฉวีวรรณ กิรติกร และคนอื่น ๆ การประณตศึกษาแห่งชาติ 2524 โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดศรีเคธา 2525, 193 หน้า
- ค. หน้า 74 - 86
- ฉม จรุงพลกษ บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการประณตศึกษาอำเภอ ในเขตการศึกษา 4 ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก 2525, 100 หน้า อักษรสำเนา
- ชวาล แพร่ทุกุล หลักสูตรอบรมพิเศษวิชาการศึกษาระยะสั้น สำนักทดสอบวิชาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2514, 102 หน้า
- ✓ ชิต นิลพานิช และ โสภณ ปภากพันธ์ "การพัฒนาองค์การ" ใน ปัญหาและการบริหารการฝึกอบรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2520, 273 หน้า
- คำรัส อาริรัตน์ วิเคราะห์บทความเกี่ยวกับงานบริหารบุคคลจากวารสารภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2517 - พ.ศ. 2521 ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก 2523, 116 หน้า อักษรสำเนา
- ✓ เดิม แยมแสง การบริหารการศึกษารูปแบบคณะกรรมการ โรงพิมพ์อักษรสมัย 2524, 137 หน้า
- ธีระ รุณเจริญ การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2525, 229 หน้า

ปัญญา นภาชัยเทพ ทัศนะของครู ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่องานบริหารการประณ
ศึกษา ในเขตเทศบาลภาคเหนือ ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนคริน

ทรวิโรฒ พิษณุโลก 2520, 87 หน้า อักสำเนา

ปราโมทย์ จิตรบรรจง ทัศนะของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของครูใหญ่ โรงเรียน
ประถมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 90 หน้า อักสำเนา

พนัส หันนาคินทร์ การบริหารบุคลากรในโรงเรียน วัฒนาพานิช 2526, 363 หน้า

หลักการบริหารโรงเรียน วัฒนาพานิช 2513, 272 หน้า

/ วิทยุโณ สาร บทบาทของศึกษาธิการจังหวัด โรงพิมพ์การศาสนา 2512, 135 หน้า

หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2519, 536 หน้า

ยุพา อานันท์สิทธิ์ การศึกษามูลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนในวิชาวิทยาศาสตร์ที่มีต่อ
ความคิดแบบสอบสวน ความถนัดต่อการเรียนและความรู้สึกรับผิดชอบ ปรินญาณพนธ์

กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515, 140 หน้า อักสำเนา

รุ่ง แก้วแดง และคนอื่น ๆ 60 ปีของการประถมศึกษาไทย สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ 2525, 110 หน้า

✓ ล้วน สายยศ และ จังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีกิจการพิมพ์

2524, 286 หน้า

วิจิตร ศรีสอาน "ปรัชญาและพัฒนการบริหาร" ใน หลักและระบบบริหารการศึกษา
เล่ม 2 อมรินทร์การพิมพ์ 2523, 159 หน้า

สง่า โพธิ์วัง ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อระบบ
บริหารการประถมศึกษาแห่งชาติ ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครู สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 6 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524, 129 หน้า อักสำเนา

สมัคร หนูไฟโรจน์ งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด ภาคใต้ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 261
หน้า อักส่าเนา

สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ การวางแผนงานของผู้บริหารโรงเรียนในทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครนายก วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 116 หน้า อักส่าเนา

สุบรรณ จันทร์คุณา งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด ภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518,
319 หน้า อักส่าเนา

สุวรรณ นรพัทธ์ การบริหารงานบุคคลของผู้บริหารการศึกษาโรงเรียนมัธยมในส่วน
ภูมิภาค วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2524,
156 หน้า อักส่าเนา

✓ สมชาย นวรัตน์ ร.ค., "การทำงานเป็นกลุ่ม" วารสารเทศบาล 73 :
777 - 779 ตุลาคม 2521

สมภพ โหตระกิตย์ และคนอื่น ๆ ระบบบริหารการศึกษาประชาบาล สำนักนายก
รัฐมนตรี 2522, 95 หน้า

✓ สมยศ นาวิการ การบริหาร สำนักพิมพ์ดวงกมล 2522, 592 หน้า

✓ โสภา ชูพิชัยกุล และ อรทัย ชื่นมนุญย์ จิตวิทยาสังคม โรงพิมพ์คุรุสภา 2525,
236 หน้า

อนันต์ ศรีโสภา สถิติเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 ไทยวัฒนาพานิช 2525, 436 หน้า

✓ อรุณ รักธรรม "การทำงานเป็นทีม" วารสารข้าราชการ 9 : 73 - 77 กันยายน
2523

Argyris, Chris. Executive Leadership : An Appraisal of a Manager in Action. New York : Harper and Brothers, 1957. 218 p.

Brown, C.G. and Thomas S Cohn. The Study of Leadership. Illinois, The Interstate Printer and Publishings, Inc., 1958. 487 p.

✓ De Caro, John Joseph. "Group Management : The Administrative Team and Supporting Theory," in Dissertation Abstract. 37(3) 1321 - A, September, 1976.

Durschmidt, Pabara J. "Self Actualization and the Human Potential Group Process in a community College," in Dissertation Abstract International. 38 ; 3953 - A January, 1977.

Harbison, Federick. and Charles S. Myers. Education, Manpower, and Economic Growth ; Strategies of Human Resource Development. New York, McGraw-Hill, 1964. 229 p.

Jacobson, Lawrence T. "Study of the Status of Long - Range Planning in Illinois school Districts," in Dissertation Abstract International. V. 39, p. 5232 - A, March, 1979.

Holye, Eric. The Role of the teacher. London, Routledge & Regan Paul, 1969, 103 p.

March, G. James. and Herbert A. Simon. "Organization." New York : Wiley, 1958. 262 p.

Stogdill, M. Ralph. Individual Behavior and Group Achievement. New York, Oxford University Press, 1959. 225 p.

✓ Varney, Glean H. Organization Development for Managers. Mass : Addison Wesley, 1977. 233 p.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5 มกราคม 2526

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร

ด้วยข้าพเจ้า นายประคอง บุปผาวัดย์ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ในจังหวัดมุกดาหาร" ในการทำวิทยานิพนธ์นี้ จำเป็นต้องใช้แบบสอบถามสอบถามทัศนะของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน

ฉะนั้น จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านเพื่อได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ข้าพเจ้าได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2526 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2526 เพื่อนำมาประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ให้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอแสดงความนับถือ

(นายประคอง บุปผาวัดย์)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

10 มกราคม 2526

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน ประธานกลุ่มและกรรมการบริหารกลุ่มทุกท่าน

ด้วยข้าพเจ้า นายประคอง บุปผาวลัย นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ใน จังหวัดมุกดาหาร" และได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารกลุ่มต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อนำไปวิเคราะห์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสมบูรณ์

ฉะนั้น จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่าน ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม ซึ่งแนบมาพร้อมหนังสือนี้ และส่งคืนที่ประธานกลุ่มตามกำหนดเวลาดังขอขอบพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประคอง บุปผาวลัย)

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเรื่อง

บทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถม

ศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีอยู่ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับบทบาทที่ต้องปฏิบัติของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

โปรดใส่เครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ต่อไปนี้ตามความเป็นจริง

1. ท่านเป็นกรรมการประเภทใด

☐ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

☐ เป็นกรรมการโดยการเลือกตั้ง

2. วุฒิต่างครุที่ท่านได้รับอยู่ในขณะนี้

☐ ปริญญาตรี

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

3. อายุราชการ

☐ 1 - 5 ปี

☐ 6 - 10 ปี

☐ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นเรื่องเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนที่ระบุไว้ในระเบียบของคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นบทบาทที่คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ประถมศึกษาได้ปฏิบัติอยู่ในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นข้อเท็จจริง ขอให้ท่านพิจารณาข้อความ ในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องใดช่องหนึ่งตามความหมายต่อไปนี้

ช่อง มากที่สุด หมายความว่า เป็นบทบาทที่ได้กระทำมากที่สุด
 ช่อง มาก หมายความว่า เป็นบทบาทที่กระทำค่อนข้างมาก
 ช่อง ปานกลาง หมายความว่า เป็นบทบาทที่ได้กระทำอยู่ในระดับปานกลาง
 ช่อง น้อย หมายความว่า เป็นบทบาทที่กระทำค่อนข้างน้อย
 ช่อง น้อยที่สุด หมายความว่า เป็นบทบาทที่เกือบจะไม่ได้กระทำ

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	คณะกรรมการได้มีการวางแผนปรับปรุงงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง					
2	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อนิเทศและติดตามผลการเรียนการสอนโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	คณะกรรมการได้มีการวางแผนหมุนเวียนบุคลากรที่มีความสามารถต่าง ๆ เพื่อช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนโรงเรียนภายในกลุ่ม					
4	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการให้แก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน					
5	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อช่วยเหลือเด็กยากจนของโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม					
6	คณะกรรมการได้มีการวางแผนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรักการเรียน มีระเบียบ มีศีลธรรมและมีคุณธรรม					
7	คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มได้ปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ					
8	คณะกรรมการได้มีการชี้แจงขอบบพร่องของแผนหรือโครงการที่แต่ละโรงเรียนเสนอให้โรงเรียนไทรราช					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแผนงานหรือโครงการของโรงเรียนเพื่อให้มีความเป็นไปได้สูงขึ้น					
10	คณะกรรมการได้ยึดแผนหรือโครงการเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านต่าง ๆ					
11	แผนงานหรือโครงการที่จะได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้					
12	คณะกรรมการได้พิจารณาถึงแผนงานหรือโครงการด้านวิชาการ					
13	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการการฝึกอบรมสัมมนาบุคลากรไว้อย่างต่อเนื่อง					
14	คณะกรรมการได้เสนอแนะโครงการที่สำคัญ ๆ ในการพัฒนาบุคลากรให้โรงเรียนได้เลือกตามต้องการ					
15	การพัฒนาบุคลากร เน้นในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการสอนให้ตรงเป้าหมายของแนวหลักสูตรใหม่					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16	คณะกรรมการได้มีการเสนอแนะให้โรงเรียนได้มีการพัฒนาบุคลากรท่านอื่น ๆ นอกจากการพัฒนาในเรื่องการเรียนการสอน					
17	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนโครงการพัฒนาบุคลากร					
18	คณะกรรมการได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบุคลากร โดยเน้นด้านวิชาการเป็นสำคัญ					
19	คณะกรรมการได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์หรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม					
20	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการจัดงานประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน					
21	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาชุมชนในแต่ละรอบปี					
22	คณะกรรมการได้แสวงหาสถานที่ของเอกชนเพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกงานหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23	คณะกรรมการได้จัดโครงการเพื่อแสวงหาความร่วมมือช่วยเหลือในด้านการเงิน จากท้องถิ่น					
24	คณะกรรมการได้มีการเชิญผู้มีความรู้ความสามารถในสาขาต่าง ๆ จากหน่วยงานอื่น เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
25	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการทำแบบของงบประมาณประจำปีของโรงเรียนภายในกลุ่ม					
26	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการติดตามผลการใช้งบประมาณของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม					
27	คณะกรรมการได้ควบคุมการใช้งบประมาณให้ตรงตามเป้าหมายของแผนงานในแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม					
28	คณะกรรมการได้เสนอแนะจำนวนเงินหรือวงเงินงบประมาณประจำปีให้โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มควรจะได้รับ					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
29	คณะกรรมการได้มีการสำรวจความต้องการเบื้องต้นของโรงเรียนภายในกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการเสนอแนะงบประมาณประจำปี					
30	คณะกรรมการได้ยึดหลักในการทำงบประมาณประจำปี โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วนของแต่ละโรงเรียน					
31	คณะกรรมการได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานเป็นการเฉพาะภายในกลุ่มโรงเรียน					
32	คณะกรรมการให้ความสำคัญอิสระแก่โรงเรียนต่าง ๆ ในการพิจารณาควบคุมเกี่ยวกับเรื่องความประพฤติของครู					
33	คณะกรรมการได้เสนอแนะ ชี้แจง และกำหนดแนวทางเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติให้คณะครูได้ทราบ					
34	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาเรื่องราวต่างๆที่ให้คุณให้โทษแก่ข้าราชการครูในกลุ่มโรงเรียน					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
35	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาข้ออุทธรณ์จากข้าราชการครูที่ถูกลงโทษทางวินัย					
36	คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้พิจารณาความดีความชอบของข้าราชการครู					
37	คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครู					
38	คณะกรรมการได้มีการกำหนดกลุ่มบุคคลเพื่อทำหน้าที่พิจารณาความดีความชอบเป็นการเฉพาะ					
39	คณะกรรมการได้มีการสำรวจทัศนคติของข้าราชการครูที่มีต่อหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ					
40	คณะกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่ระบุปริมาณและคุณภาพของงานไว้สำหรับประกอบการพิจารณาความดีความชอบไว้อย่างชัดเจน					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
41	คณะกรรมการได้มีการเสนอแนะให้เลือกใช้เครื่องมือและมีการปรับปรุง เครื่องมือในการประเมิน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแต่ละท้องถิ่น					
42	คณะกรรมการได้แจ้งข่าวสารใหญ่ปกครองที่มีเด็กอยู่ในเกณฑ์บังคับตาม พ.ร.บ. ประถมศึกษาได้รับทราบ					
43	คณะกรรมการได้กำหนดโครงการเพื่อจะแก้ปัญหาของเด็กในเกณฑ์บังคับแต่ขาดเรียนด้วยสาเหตุต่าง ๆ					
44	คณะกรรมการได้วางแผนเพื่อสำรวจปริมาณเด็กที่จะเข้าเรียนใหม่เป็นการลงหน้าในระยะยาว					
45	คณะกรรมการได้แสวงหาความร่วมมือจากทางอำเภอเพื่อสำรวจเด็กที่จะเข้าเรียนใหม่					
46	คณะกรรมการได้เสนอให้มีการลงโทษผู้ปกครองเด็กที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา					

ข้อ	บทบาทที่ต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
47	คณะกรรมการได้กำหนดแนวทางประเมินผล การปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายของ แผนงานหลักเป็นสำคัญ					
48	คณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานของ นักเรียนในแง่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียน					
49	คณะกรรมการได้มีการประเมินผลงานด้านการ ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนให้เกิด ประโยชน์อย่างคุ้มค่า					
50	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบข้อบกพร่อง ในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียนภายใน กลุ่ม					
51	คณะกรรมการได้มีการตรวจสอบความเพียงพอ ของทรัพยากรที่ใช้ของโรงเรียนภายในกลุ่ม					
52	คณะกรรมการได้มีการรวบรวมผลการประเมิน เสนอแนะให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ					
53	คณะกรรมการได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม					

ข้อ	บทบาทต้องปฏิบัติ	ระดับของการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
54	คณะกรรมการได้มีการจัดลำดับผลการปฏิบัติงานของแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม					
55	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลของการปฏิบัติงานตามแผนในแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่ม					
56	คณะกรรมการได้มีการสรุปผลการประเมินการปฏิบัติเพื่อหาแนวทางแก้ไข					
57	คณะกรรมการได้มีการประสานงานกับ กปอ. กปจ.					
58	คณะกรรมการได้ติดตามความเคลื่อนไหวของ กปอ. กปจ.					
59	คณะกรรมการได้เสนอแนะแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงงานต่าง ๆ ให้ กปอ. กปจ. รับทราบ					
60	คณะกรรมการได้รับความร่วมมือในการดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ จาก กปอ. กปจ.					

ตอนที่ 3 แบบแสดงความคิดเห็น

1. โปรดไ้ระบุถึงปัญหาต่าง ๆ ในเชิงปฏิบัติ บทบาทตามหน้าที่
รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ความประสพการณ์ของท่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. โปรดให้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามทัศนะของ
ท่านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานตามรูปแบบองค์กรบุคคล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทบาทหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ในจังหวัดมุกดาหาร

บทคัดย่อ
ของ
ประกอบ บุญผาวัลย์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ 2528

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาบทบาทที่ปฏิบัติจริงของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา การจัดลำดับความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม เปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการโดยตำแหน่งกับคณะกรรมการโดยการเลือกตั้ง และทัศนคติของคณะกรรมการที่มีวุฒิปริญาตรีขึ้นไปกับคณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญาตรี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 รวม 10 เรื่อง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ประชากรที่เป็นคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่จริงในปีการศึกษา 2525 จำนวน 353 คน โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และ t - test ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่าคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดมุกดาหารปฏิบัติบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อจัดลำดับความสำคัญปรากฏว่า เรื่อง การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานหรือโครงการดำเนินการปรับปรุงโรงเรียนแต่ละโรงเรียนภายในกลุ่มมาเป็นอันดับหนึ่ง และเรื่องการจัดให้มีการประสานงานและร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนภายในกลุ่มและชุมชนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาเป็นอันดับสุดท้าย คณะกรรมการโดยการเลือกตั้งกับคณะกรรมการโดยตำแหน่งมีทัศนคติต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณารวมทุกเรื่อง ไม่แตกต่างกัน และคณะกรรมการที่มีวุฒิปริญาตรีขึ้นไปกับคณะกรรมการที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญาตรี มีทัศนคติต่อบทบาทตามหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา เมื่อพิจารณารวมทุกเรื่อง ไม่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนสำหรับผู้บริหารไว้ด้วย

JOB - PERFORMANCE ROLE OF THE PRIMARY SCHOOL CLUSTERS
COMMITTEES IN CHANGWAT MUEDAHAN

AN ABSTRACT

BY

PRAKHONG BOORPIS WAI

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1985

The purpose of this research were to study the job - performance role of the primary school cluster committees, under the office of Changwat Mukdahan primary education, to rank the important about the job - performance role of the committees, by to compare the perception of the committees classified by their status, committee from election and from position, and educational background.

The questionnaire consisted of 60 items relation 10 job - performance role of the primary school cluster committees, were administered to 353 teachers of the primary school cluster committees in 2525 B.E. The arithmetic mean and the t - test were used to analyze the data.

It was found that most of the primary school cluster committees in Mukdahan took job - performance role in the moderate level. Ranking of role, considering of school year plan was the first in important, and coordinating between school and community was the last. There was no statistically different in testing of research hypothesis.

The researcher also suggested the way to improve performances about working of primary school cluster committees and also the administrators in the primary school.